

Yayın Geliş Tarihi: 2025-06-05

Yayın Onay Tarihi: 2025-06-30

DOI No: 10.35343/kosbed.1714610

Ali Erdi KALABALIK ¹

Türkiye’de Yerel Yönetim Liderliği: Güncel Eğilimler Üzerine Bibliyometrik Analize Dayalı Bir Değerlendirme

Local Government Leadership in Turkey: A Bibliometric Evaluation of Current Trends

Özet

Bu çalışma, 2010-2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimler ve liderlik temalarında üretilen akademik literatürü bibliyometrik analiz yöntemleriyle inceleyerek; yayın yılları, dergi/enstitü isimleri, yazar iş birlikleri, anahtar kelime eşleşmeleri, çalışmalarda benimsenen amaçlar ve yöntemsel tercihler gibi bilimsel üretim dinamiklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yerel yönetimlerde liderlik başlığı altında şekillenen bu literatür; dönüşümcü, otantik ve hizmetkar liderlik tipolojileri ile ilişkilendirilmiştir. Veri seti, ULAKBİM, DergiPark ve YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilen 57 çalışma temelinde oluşturulmuştur. Analiz sonucunda, dönüşümcü liderlik özellikle değişim yönetimi ve motivasyon kavramlarıyla; otantik liderlik güven, etik ve şeffaflıkla; hizmetkâr liderlik ise topluma hizmet, sadakat ve empati ekseninde değerlendirilmiştir. Çalışmaların önemli bir bölümü nicel araştırma yöntemlerine dayansa da yöntemsel çeşitliliğin sınırlı olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, ilerleyen araştırmalar için daha fazla nitel ve karma yöntem önerisini gündeme getirmektedir. Elde edilen bulgular, Türkiye’de yerel yönetimlerin liderlik yaklaşımlarına dair gelişen akademik ilginin yönünü ve odak noktalarını göstermesi bakımından literatüre anlamlı bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, yerel yönetimlerde liderlik, yerel yönetimler, belediyeler, bibliyometrik analiz

Jel Kodları: H7

Abstract

This study aims to examine the literature produced between 2010 and 2024 on the themes of local governments and leadership through bibliometric analysis methods. The research identifies scientific production dynamics such as publication years, journal/institution names, author collaborations, keyword co-occurrences, research objectives, and methodologies. The literature shaped under the theme of leadership in local governments is associated with transformational, authentic, and servant leadership typologies. The dataset is based on 57 studies accessed through ULAKBİM, DergiPark, and the National Thesis Center of the Council of Higher Education (YÖK). The analysis reveals that transformational leadership is particularly linked with concepts such as change management and motivation; authentic leadership with trust, ethics, and transparency; and servant leadership with public service, loyalty, and empathy. Although a significant portion of the studies employ quantitative research methods, a lack of methodological diversity has been observed. This highlights the need for more qualitative and mixed method approaches in future studies. The findings offer meaningful contributions to the literature by demonstrating the direction and focal points of the growing academic interest in leadership approaches within local governments in Türkiye.

Keywords: Leadership, leadership in local governments, local governments, municipalities, bibliometric analysis

Jel Codes: H7

¹Ali Erdi Karabalık, Dr., karabalikerdiali@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6211-2724

Giriş

Günümüzde yerel yönetimlerde liderlik, toplumların etkin bir şekilde yönetilmesi ve demokratik süreçlerin güçlendirilmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır. Küreselleşme, dijitalleşme, iklim değişikliği ve göç gibi makro eğilimler, yerel yönetimlerin karşılaştığı problemlerin karmaşıklığını ve hızını artırmakta, bu da yerel liderlerin adaptif, yenilikçi ve katılımcı yönetim becerilerine olan ihtiyacı pekiştirmektedir. Liderlik stillerinin yöneticilerin performansı ve çalışan motivasyonu üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar, yerel yönetimlerin değişen işleyişine dair değerli çıkarımlar sunmaktadır. Bu bağlamda liderlik, yalnızca karar alma ve hizmet sunma süreçleriyle değil; aynı zamanda kamu güveninin tesis edilmesi, kriz dönemlerinde toplumsal direncin artırılması ve kurumsal yenilikçiliğin teşvik edilmesiyle de doğrudan ilişkilidir (Tahar ve Abdilllah, 2021; Beshi ve Kaur, 2020).

Literatürde, dönüşümcü liderlik tarzının çalışanların motivasyonunu artırarak lider-çalışan ilişkisini güçlendirdiği ve yaratıcılığı desteklediği görülmektedir (Tahar ve Abdilllah, 2021). Benzer şekilde, otantik liderlik tarzının çalışanların liderle etkileşimlerini artırdığı ve bu sayede kurumsal bağlılığı güçlendirdiği ifade edilmektedir (Labrague vd., 2021; Winton vd., 2022). Bu bulgular, yerel yönetimlerde etkili liderlik niteliklerinin geliştirilmesinin bir gereklilik olduğunu göstermektedir. Ayrıca liderlik tarzı ile organizasyonel politikalar arasındaki ilişki, yerel yönetim liderlerinin etkililiğini belirleyen temel unsurlardan biridir (Vigoda-Gadot, 2007). Merkezi yönetimden yerel yönetime geçiş süreçlerinin sağlıklı yürütülmesi, kamu katılımını artırma çabalarını doğrudan desteklemektedir (Bardhan & Mookherje, 2006). Yerel liderlerin toplulukla güvene dayalı ilişkiler kurabilme becerisi, yönettikleri kurumların meşruiyetini ve toplum nezdindeki saygınlığını güçlendirmektedir (Amegayibor, 2021; Warm, 2011).

Ancak, yerel yönetimlerde liderliğin bu denli stratejik önemine rağmen, Türkiye'deki akademik yazında konunun ele alınış biçiminde belirli bir boşluk ve sınırlılık göze çarpmaktadır. Mevcut çalışmalar genellikle teorik çerçevelere odaklanmakta, belirli vaka analizleri sunmakta ya da yerel yönetimlerin genel sorunlarına liderlik perspektifinden dolayı olarak değinmektedir. Yerel yönetim liderliği alanındaki bilimsel üretimin yapısını, anahtar temalarını, zaman içindeki değişimini ve metodolojik eğilimlerini sistematik bir biçimde analiz eden, dolayısıyla alanın mevcut durumunu ve gelecekteki potansiyel araştırma yönelimlerini haritalandıran kapsamlı bir bibliyometrik değerlendirme eksikliği bulunmaktadır. Bu eksiklik, hem araştırmacılar için yol gösterici bir çerçevenin oluşmasını engellemekte hem de politika yapıcılar için bilimsel verilere dayalı karar alma süreçlerini zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışma, 2010-2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimler ve liderlik temalarında üretilen akademik literatürü bibliyometrik analiz yöntemleriyle inceleyerek; yayın yılları, dergi/enstitü isimleri, yazar iş birlikleri, anahtar kelime eşleşmeleri, çalışmalarda benimsenen amaçlar ve yöntemsel tercihler gibi bilimsel üretim dinamiklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

1. Yerel Yönetim Bağlamında Liderlik

Yerel yönetimler yerel halk tarafından bizzat seçilen kişi veya kişiler tarafından icra edilen yerinden yönetim (Foreman ve Godwin, 2014), kural koyma ve düzenleme yetkisi olan alt kurumların yönetimi (Majone, 2008) ve seçilmiş organları olan, mali ve idari özerkliğe haiz kamu kurumları (Ahmed, 2007) olarak tanımlanmaktadır.

Liderlik, genelde örgüt üyelerini belirli bir amacı ve hedefi gerçekleştirmek üzere etkileme ya da dönüştürme eylemi olarak tanımlanmaktadır (Huxham, 2003). Cerny (1988)'e göre liderlik koşulların bağımlı bir sonucudur. Dolayısı ile liderlik salt bir şekilde karizma ve otorite ile açıklanamaz, çevre doğrudan etkilidir. Orr (2004) aynı şekilde liderliğin icra edileceği alan ve çevresinin önemli olduğunu belirtmektedir

Literatürde de yerel yönetimlerde liderliğe oldukça önem verilmiş ve bu yönü ile en çok üzerinde çalışılan konulardan biri olmuştur (Bussu ve Bartels, 2014). Blair ve Starke ise merkezi yönetimin strateji yapabilirliğinin ve etkililiğinin azaldığı zamanlarda yerel yönetimin bu açığı kapatıp güç kazandığını öne sürmüşlerdir. Binaenaleyh aynı zamanda bundan dolayı güçlü politik lider figürü çıktığını belirtmişlerdir (Blair ve Starke, 2017).

Yerel yönetim liderliğine dair ilk önemli çalışmalar 1970'li yıllarda ortaya konmuştur. Söz konusu çalışmalara göre belediye başkanı hem siyasi hem de bürokratik lider konumundadır ve yerel liderler resmi kaynakları kullanabildikleri gibi gayri resmi kaynakları da kullanabilirler (Wikström, 1979). Politik lider olarak belediye başkanları yönettikleri mahalli alanda yer alan güçlü aktörleri bir araya getirme yeteneğine sahiptirler ve bu durum onlara stratejik üstünlük sağlar (Kingdon, 2003).

Mouritzen ve Svava (2002) ise yerel yönetim liderliğini üst düzey politikacıların ve yöneticilerin bakış açısı ile harmanlanmış yönetim sürecinin temel noktası olduğunu ileri sürmüşlerdir. Onlara göre yerel yönetim liderliği hem sivil toplum mekanizmaları ile iç içe geçmiş demokratik yönetim hem de yönetsel mükemmeliyetçiliği kapsamaktadır. Kaldı ki küresel olarak hiçbir kentin yapısı kurulduğu zamanki gibi değildir. Kentlerin bir kısmı sanayileşmiş, nüfusu artmış, yönetsel olarak coğrafi alanı genişlemiş, geniş ağlara sahip olmuş, çok çeşitli kamu mal ve hizmetlerinin sunulduğu alan olmuş ve merkezi hükümet-taşra hükümeti arasında yönetimi bulanıklaşmıştır. Tüm bunlar bir araya getirildiğinde yerel yönetimlerde yeni siyasi ve yönetsel liderlerin yani belediye başkanlarının çıkması kaçınılmaz olmuştur (Heberlig vd., 2017).

Araştırmalar yerel yönetim birimlerinde oldukça esnek liderlerin olması gerektiğinin altını çizmektedirler (John ve Cole, 1999). Belediye başkanlarının ve yöneticilerinin liderlik yapısını kurumsal ve kültürel normlar ile sosyal yapı oluşturmaktadır. Bu unsurlar liderin takipçilerini nasıl etkileyeceğini ve hangi uygulamaları hayata geçireceğini belirlemektedir. Ancak tüm bunlar oldukça değişken olduğu için sabit ve tek bir uygulama gibi bir durum söz konusu değildir. Lider tüm bunları zihninde sentezler ve neyi uygulayıp neyi uygulamayacağına karar verir (Stone ve Paterson, 2005).

Yerel yönetimler gibi hem içsel hem de dışsal kaos ve karmaşanın hâkim olduğu örgütlenme biçimlerinde durumlara ve şartlara uyum sağlayabilen liderlerin var olması kaçınılmazdır. Yerel yönetimlerde hem mahalli vatandaşlar hem de belediye yöneticileri ve çalışanları şüphesiz ki belediye başkanının liderlik özelliklerinden etkilenecektir (Akman, 2019). Son yıllarda dünyada olduğu gibi Türkiye’de değişen koşullar (yaşam standardının değişimi sonucunda seçmenin yerel yönetimlerden beklentilerinin değişmesi) farklı liderlik tarzlarının araştırılmasına ve akademinin de bu konuya yoğunlaşmasına neden olmuştur (Barlı, 2008).

1.1. Yerel Yönetimlerde Dönüşümcü Liderlik

İlk olarak Downtown (1973) tarafından ortaya atılan ve Burns’ ün sistemleştirdiği (1978) dönüşümcü liderlik takipçilerin çıkarlarını kolektif hedefe dönüştürmektedir. Liderler, takipçilerini örgütsel hedefler doğrultusunda fedakarlığa ve özveriye yönlendirmektedir (Steinmann vd., 2018).

Dönüşümcü liderler ile astları arasında ilk olarak güven duygusu, sadakat ve hayranlık ile oluşan ilişki biçiminin yerleşmesi istenen durumdur (David ve Thilagaraj, 2022). Dönüştürücü liderlik, liderlerin astları üzerinde etkiyi nasıl gerçekleştirebileceklerine odaklanmaktadır.

Yerel yönetimlerde dönüşümcü liderliği savunan ilk araştırmacılardan biri Abels (1996) olmuştur. Zira hem vatandaşların sınırsızlaşan ihtiyaçları hem de politik liderlerin ve vatandaşların baskısı altında kalan çalışanların motive edilmesi dönüşümcü liderliği zorunlu kılmaktadır. Dönüşümcü liderlik güç, yapı ve süreç ile ilişkilidir. Yerel liderlerin bu üç konuda yetkin olmaları gerekmekte toplumsal güçleri eşgüdümleyen ve politika kolaylaştırıcı rollerini benimsemeleri gerekmektedir (Abels, 1996).

Gergen (1999) ise yerel yönetimlerdeki liderliği vatandaşlık bazında ele almıştır. Buna göre liderle vatandaş arasında *oyunu ver, hizmetini al* gibi basit bir pazarlık ilişkisi olmamalıdır. Böyle bir durumda ortada güvensizlik, alaycılık ve vatandaşın dışlanması gibi bir durum söz konusu olacaktır. Dönüşümcü lider, vatandaşlarına daha adil, daha üretken ve daha duyarlı yaşayacağını güvenini vermelidir.

Dönüşümcü liderler, astlarının bağımsız düşünmesini, yaratıcılığını, eğitimini ve gelişimini teşvik eder ve destekler. Yeni düşünceler memnuniyetle karşılanır, liderler astlarını farklı fikirlerinden dolayı eleştirmez (Bass ve Riggio, 2006). Aynı zamanda dönüşümcü liderlik değişimi ifade etmektedir. Dönüşümcü değişimler, gerekli kabul edilen bir durumun veya eylemin dönüşmesiyle arzu edilen yeni bir yapının ya da durumun ortaya çıkması anlamına gelmektedir (Dougall vd., 2018).

Kiser ve Ostrom (2000) yerel yöneticilerin gündem belirleyici ve ağ kurma kapasiteleri yüksek olduğunu ancak dönüşümcü liderliğin sağladığı bilinç sayesinde bunları bireysel güç olmaktan ziyade kurumsal menfaat doğrultusunda kullanabileceklerini iddia etmektedirler. Dönüşümcü liderlikten uzak olan yerel yöneticiler hal hazırda mali kaynakları bireysel çıkar uğruna israf etmekte, bireysel çıkarlarını adeta demokratik bir ideal olarak benimsemekte ve kamu hizmetlerini sadece belirli bir grubun menfaati doğrultusunda yönlendirmektedir (Back vd., 2006).

Yerel yönetimler ve liderlik konularının bibliyometrik analizine dair birçok çalışma yapılmıştır. Yerel yönetimler ve bütçe ilişkisi (Ağcasulu ve Yavuz, 2021), yerel yönetimler ve pazarlama ilişkisi (Nalcı ve Arıbaş, 2023), yerel yönetimler ve halkla ilişkiler (Ağca ve Kayapınar, 2024), liderlik tarzları (Doğan vd., 2021), liderlik ve duygusal zekâ (Hotamışlı ve Efe, 2015), hizmetkar liderlik (Demirler, 2024) gibi çeşitli bağlamda çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ancak yerel yönetimlerde dönüşümcü liderliğe dair bibliyometrik analiz çalışması yapılmamıştır.

1.2. Yerel Yönetimlerde Otantik Liderlik

Lider ile takipçileri arasında var olan ilişkilerde öz farkındalık, şeffaflık ve ahlaki bakış açısı gibi unsurların benimsenmesi amacına dayanan otantik liderlik temellerini güçlü örgüt iklimine dayanmaktadır (Walumbwa vd., 2008). Azanza ve arkadaşları (2013) otantik liderliğin *öz farkındalık, tarafsız bilgi analiz süreci, ahlaki değerler ve şeffaf ilişki bütünü* olmak üzere dört bileşeni olduğunu belirtmişlerdir.

Öz farkındalık, liderin kendi değer ve duygularının yanı sıra davranışlarının başkaları üzerindeki etkisinin farkında olmasını ifade ederken; dengeli bilgi işleme, karar alma sürecinde önyargısız, çok yönlü ve nesnel analiz yapma becerisini kapsar (Gardner vd., 2005). Ahlaki bakış açısı, liderin kişisel çıkarlarıyla çelişse bile etik ve grup yararını önceleyen davranışlar sergilemesini ifade eder. İlişkisel şeffaflık ise liderin açık iletişim ve içtenlik temelinde güven ilişkisi kurmasını gerektirir. (Luthans vd., 2007).

Her ne kadar diğer kamu yönetimlerinde astları yönetmek zor olsa da bu yerel yönetimlerde çok daha zor ve belirgindir (Romme vd., 2022). Zira yerel yöneticiler hem idari vesayet denetimi hem de performans denetimi yapmaktadırlar (Dos Santos vd., 2022). Yöneticilerin belediye gibi siyasi kurumlarda her çalışanı memnun etmesi ve onun istediğine onay vermesi olanaksızdır. Burada önemli olan nokta otantik liderlikte olduğu gibi ortak değerlerin ve hedeflerin öz farkındalık ve ahlaki değerler unsurları ile bir araya getirilmesi ve tarafsız bilgi analiz süreci ve şeffaf ilişki yollarıyla uygulanmasıdır (Hartley ve Manzie, 2020).

1.3. Yerel Yönetimlerde Hizmetkar Liderlik

Kendilerini birer emanetçi olarak gören astlarının ve yöneticilerinin gelişip azami potansiyellerinin ortaya çıkarılması için onları en iyi şekilde organize eden, yönlendiren ve geliştiren kişi olarak tanımlanan (Sendjaya ve Sarros, 2002) hizmetkar liderlik bazı araştırmacılara göre ise karizmatik etkiler yoluyla en yüksek ahlaki gelişimi temsil etmektedir (Graham, 1991; Avolio ve Gardner, 2005).

Barbuto ve Wheeler'a göre hizmetkar liderliğin topluma adanmışlık hissi, stratejik ikna, empati sağlama, bilgelik ve örgütsel himaye olmak üzere 5 belirleyici unsuru bulunmaktadır. Bunlar arasında en önemli unsur topluma adanmışlık hissidir. Çünkü topluma adanmışlık hissi sadece astlara değil, belki de toplumun tümüne ortak güdülenme sağladığı için hizmetkar liderlik astlarının ve takipçilerinin değil toplumun tümüne sirayet eder, işte bu yönü ile hizmetkar liderlik özellikle yerel

yönetimler gibi kamu örgütlenmeleri için diğer lider tipolojilerine göre daha fazla ayırt edicidir (Barbuto ve Wheeler, 2006).

Hizmetkar liderliğin ortak güdüsü toplumun tamamına hizmet etme arzusu ve toplumsal liderlik gereksinimidir (Ng vd., 2008; Van Dierendonck, 2011). Zira hizmetkar liderler hizmet etme motivasyonu ile hareket etmektedirler (Luthans ve Avolio, 2003). Kaldı ki hizmetkar liderlik, başkalarına liderlik ederken kendi ego ve dürtülerinden fedakârlık etmeyi gerektirmektedir (Snyder ve Lopez, 2007). Dönüşümcü lider ile hizmetkar lider arasında en belirgin fark niyet kavramıdır. Dönüşümcü liderin merkezinde örgüt, hizmetkar liderin merkezinde ise bireyler yer almaktadır (Bass, 2000).

1.4. Yerel Yönetimlerde Etik Liderlik

Tüm çağdaş liderlik tipolojileri ile ilgili olan etik liderlik, ahlaki ilkeler ile etik değerlere ön plana çıkarır ve dolayısı ile liderlerdeki sorumluluk ve yükümlülükler vurgu yapar (Yuyao v.d., 2024). Bu liderlik tipolojisine göre liderler dürüstlük ve doğruluk ilkesine göre hareket edip takipçilerine ve çevresine ilham verir, böylece örgütün büyümesini ve başarısını teşvik ederler. Zira etik liderliğe göre etik ilkeler doğrultusunda hareket etmek başarıyı getirecektir (Morin ve Talbot, 2023).

Etik liderlik kuramsal olarak uygulanması kolay gibi görünse de fazla idealist olması ve belki de en önemlisi karmaşa ve kaos durumunda dengeli karar verilmesi gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Yöneticilerin etik ilkelerin uygulanmasında hassas olmaları aşırı disipline ve hataya karşı sıfır tolerans riskine yol açabilecektir. Bunun yanı sıra yöneticilerin davranışları örgütün fiili işleyişini ve rekabeti göz ardı edebileceği için örgütsel hedeflerin ulaşılmasında engeller çıkabilecektir (Yuyao v.d.,2024).

Etik liderler sorunları fark etme ve ayırt etme yeteneğine sahiptirler. Bu yetenek, onların farklı sorunlar hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır (Denhardt & Denhardt, 2015). Etik liderler, siyasi çıkar ve etik ilke ikileminde daima etik ilkeleri savunurlar. Bu durum liderlere analiz yeteneği kazandırır (Ciulla, 2004). Etik liderliğe dair ilkeleri uygulamaya çalışan yerel liderlerin şeffaflık ve hesap verebilme gibi bir sorunu olmaz. Bu durum diğer yerel yöneticilere örnek teşkil eder (Brown ve Treviño, 2006). Nihai olarak etik liderliğe dair tüm bileşenler halkın yerel yönetimlere karşı güven duygusu ile kamu güvenliğini artırır (Lichtenstein, 2011).

Tablo 1: Liderlik Tipolojilerinin Karşılaştırılması

Özelli�ler	Dönüşümcü Liderlik	Otantik Liderlik	Hizmetkar Liderlik	Etik Liderlik
Temel Amacı	Bireyleri kolektif hedef doğrultusunda dönüştürmek	Öz farkındalık ve şeffaflıkla güvene dayalı	Astların ve toplumun gelişimi için	Ahlaki ilkeler doğrultusunda liderlik

		liderlik oluşturmak	hizmet etmeyi merkez almak	sergilemek ve kamu güvenini arttırmak
Odak Noktası	Örgütsel vizyon, değişim ve yenilik	Kişisel farkındalık, şeffaflık, ahlaki pusula	Takipçilerin ve toplumun ihtiyaçları, topluma hizmet	Etik davranış, doğruluk, hesap verebilirlik
Lider- Takipçi İlişkisi	Güven, sadakat, hayranlık	Şeffaf, içten ve etik ilişkiler	Hizmet temelli, destekleyici ve fedakâr	İlham verici, adaletli, etik ikilemlerde ilkeleri öne çıkaran
Temel Bileşenleri	Vizyoner liderlik, entelektüel teşvik, bireysel destek, ilham verme	Öz farkındalık, dengeli bilgi işleme, ahlaki bakış açısı, ilişkişel şeffaflık	Empati, bilgelik, topluma adanmışlık, örgütsel himaye, stratejik ikna	Etik bilinç, sorun fark etme, dürüstlük, şeffaflık, adalet
Yerel Yönetim Uygulamaları	Toplumsal değişimi ve katılımı teşvik eder, yapısal reformlar önerir	Paydaşlarla güvene dayalı karar süreçleri oluşturur	Belediye hizmetlerini toplum odaklı ve katılımcı şekilde sunar	Şeffaf yönetim, yolsuzlukla mücadele, kamusal güven tesis eder
Zorluklar / Riskler	Değişime direnc, liderin vizyonunun yanlış anlaşılması	Tüm paydaşlarla şeffaflık sağlama zorluğu, yerel bürokraside uygulama güçlüğü	Aşırı özverinin liderin tükenmişliğine yol açması, bireye fazlaca odaklanma riski	Aşırı idealleştirme, karmaşık krizlerde etik ikilemlerin pratikte uygulanmasının zorluğu

2. Yöntem

Bu çalışmanın amacı, 2010-2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimler ve liderlik temalarında üretilen akademik literatürü bibliyometrik analiz yöntemleriyle inceleyerek; yayın yılları, dergi/enstitü isimleri, yazar iş birlikleri, anahtar kelime eşleşmeleri, çalışmalarda benimsenen amaçlar ve yöntemsel tercihler gibi bilimsel üretim dinamiklerini ortaya koymaktır. Bibliyometrik analiz, literatürdeki eğilimleri, üretim yoğunluklarını, tematik dağılımları ve yöntemsel tercihleri nesnel veriler üzerinden incelemeye olanak tanıyan sistematik ve nicel bir yaklaşımdır (Donthu vd., 2021: 286). Bu çerçevede çalışma, son on beş yıllık dönemde yerel yönetimlerde liderlik konusuna odaklanan araştırmaların içeriksel ve yapısal özelliklerini ortaya koymayı, literatürde öne çıkan liderlik yaklaşımlarını sınıflandırmayı ve yöntemsel çeşitliliği değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Veri seti, Türkiye merkezli akademik yayınların yer aldığı üç temel ulusal veri tabanı olan ULAKBİM TR Dizin, DergiPark Akademik ve YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden derlenmiştir. Belirlenen

veri kaynaklarında 2024 yılının Mayıs ayında sistematik bir tarama gerçekleştirilmiş ve *yerel yönetimde liderlik, liderlik, dönüşümcü liderlik, hizmetkâr liderlik ve otantik liderlik* gibi anahtar kelimelerle aramalar yapılmıştır. Bu kapsamda konu ile doğrudan ilişkili, erişilebilir tam metinlere sahip toplam 57 akademik çalışma (29 hakemli makale ve 28 yüksek lisans/doktora tezi) incelemeye alınmıştır.

Toplanan veriler, Microsoft Excel programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Her bir çalışma için liderlik türü (örneğin dönüşümcü, hizmetkâr, otantik), araştırma yöntemi (nicel, nitel veya karma), kullanılan veri toplama teknikleri (anket, mülakat, belge analizi), örneklem yapısı ve anahtar kelimeler sistematik olarak kodlanmıştır. Anahtar kelime analizinde, her çalışmada yer alan 3 veya 5 arasında değişen anahtar kelimeler dikkate alınarak toplamda 277 anahtar kelime üzerinden frekans analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sonucunda, en sık kullanılan anahtar kelimeler *liderlik, yerel yönetimler, dönüşümcü liderlik, liderlik tarzları ve hizmetkâr liderlik* olmuştur. Ayrıca çalışmalar; yayın türüne, yıllara, liderlik yaklaşımına ve kullanılan yönteme göre içerik çözümlemesine tabi tutulmuştur.

Analiz edilen çalışmalarda en sık tercih edilen araştırma türü nicel yöntemler olmuştur. Bu kapsamda anket tekniği yaygın olarak kullanılmış; regresyon, korelasyon, t-testi, ANOVA, faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler uygulanmıştır. Nitel araştırmalar ise daha az sayıda olmakla birlikte, fenomenoloji, vaka analizi, doküman analizi ve yarı yapılandırılmış mülakat teknikleri ile gerçekleştirilmiştir. Karma yöntem kullanımına ise yalnızca sınırlı sayıda çalışmada rastlanmıştır. Örneklem grupları ise çoğunlukla belediye çalışanları, yöneticiler ve yerel halktan oluşmuştur. Bununla birlikte belediye başkanlarının doğrudan dahil edildiği çalışmaların azlığı, liderliğin yönetsel davranışlar kadar kişisel özelliklere dayanan yönünün yeterince araştırılmadığını göstermektedir.

Çalışmanın sınırlılıkları arasında yalnızca Türkçe yayınların değerlendirilmiş olması, yalnızca açık erişimli tam metinlerin analiz kapsamına alınması ve uluslararası veri tabanlarına (Web of Science, Scopus vb.) yer verilmemiş olması sayılabilir. Ayrıca analiz sürecinde VOSviewer, Bibliometrix, CiteSpace gibi gelişmiş bibliyometrik analiz yazılımlarından ziyade manuel içerik çözümlemesine dayalı Excel tabanlı analiz tercih edilmiştir. Bu durum, tematik haritalama gibi bazı görsel ve ilişkisel analizlerin yapılamamasına neden olmuş; ancak nitelikli içerik çözümlemesiyle çalışmalarda öne çıkan liderlik türleri, metodolojik desenler ve örneklem tercihleri sistematik biçimde değerlendirilebilmiştir.

Sonuç olarak, bu çalışmada kullanılan yöntem, yalnızca yayın sayılarına dayalı yüzeysel bir sınıflandırma sunmakla kalmayıp; aynı zamanda literatürdeki niteliksel eğilimleri, kuramsal yönelimleri ve bağlamsal yaklaşımları bütüncül biçimde analiz edebilme potansiyeline sahiptir. Bu yönüyle araştırma, Türkiye bağlamında yerel yönetimlerde liderlik konusuna ilişkin akademik üretimin mevcut profilini ortaya koyarken, aynı zamanda gelecekte yapılacak çalışmalara yöntemsel ve teorik açıdan ışık tutma işlevi de üstlenmektedir.

Tablo 2: **Bibliyometrik Olarak Analiz Edilen Çalışmalar Hakkında Genel Bilgiler**

Zaman Aralığı	2010-2014
İncelenen Makale Sayısı	29
İncelenen Lisansüstü Çalışma Sayısı	28
Makalelerdeki toplam sayfa sayısı	535
Lisansüstü çalışmalardaki toplam sayfa sayısı	4209
Makalelerdeki Toplam Referans Sayısı	1409
Lisansüstü Çalışmalardaki Toplam Referans Sayısı	3507
Makalelerdeki Yazar Sayısı ve Ortalaması	64 / 2,13
Tek Yazarlı Makalelerin Sayısı	9

İlk olarak üzerinde çalışılan makale ve tez çalışmaları hakkında temel nicel bulgulara ait bilgiler verilmiştir. Yerel yönetimlerde liderlik konusuna dair yapılan çalışmalara bakıldığında makale ve tez dağılımları arasında denge bulunmaktadır. Ancak gerek sayfa sayısı gerek referans sayısına bakıldığında doğal olarak tez çalışmalarının daha kapsamlı literatür çalışmaları, yöntem açıklamaları ve veri analizleri içerdiği görülmektedir. Bir makale başına iki yazar düşmesi de araştırmacılar arasında işbirliğinin olduğunun en net göstergelerinden biridir.

Tablo 3: **Liderlik Türüne Göre Çalışmalar**

Liderlik	40
Dönüşümcü Liderlik	7
Hizmetkar Liderlik	8
Otantik Liderlik	2

Çalışmaların çoğunluğunun liderliği genel olarak ele aldığı ve lider tipolojilerine özel bir vurgu yapmadığı görülmektedir. Pek çok çalışmada liderliğe dair yaklaşımın yalnızca kavramsal bir düzeyde kaldığı, bu nedenle liderliğin pratik yansımaları ve bağlamsal boyutlarının ihmal edildiği görülmektedir. Dönüşümcü liderlik üzerine yapılan 7 çalışma, liderin vizyon belirleme, değişimi yönetme ve çalışanları motive etme kapasitesine yönelik artan akademik ilgiyi yansıtmaktadır. Sayıca sınırlı olsa da bu liderlik türü yerel yönetimlerde özellikle değişim ve yenilik temalarıyla öne çıkmaktadır. Hizmetkâr liderliğe odaklanan 8 çalışma ise bu yaklaşımın toplum odaklılık, empati, sadakat ve kamu hizmeti gibi değerlerle birlikte yerel yönetimlerde giderek daha fazla önem kazandığını göstermektedir. Otantik liderlik üzerine yalnızca 2 çalışmanın bulunması, güven, etik ve şeffaflık gibi önemli unsurları içeren bu yaklaşımın henüz yeterince araştırılmadığını ve gelişime açık bir alan olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 4: Çalışmalarda En Çok Kullanılan Anahtar Kelimeler

Liderlik	29
Yerel Yönetimler	21
Dönüşümcü/dönüştürücü liderlik	10
Liderlik Tarzları	9
Hizmetkar Liderlik	9

Tablo 3'teki veriler, çalışmaların en sık liderlik ve yerel yönetimler anahtar kelimeleri etrafında yoğunlaştığını göstererek genel bir kavramsal çerçeveye işaret etmektedir. Dönüşümcü liderlik ve hizmetkâr liderlik gibi özel liderlik türlerinin öne çıkması, bu modellere yönelik artan akademik ilgiyi yansıtırken, liderlik tarzları ifadesi de farklı yaklaşımların karşılaştırmalı ele alındığını göstermektedir. Genel olarak, literatürün liderlik konusunu hem genel hem de özgül biçimleriyle ele alarak tematik çeşitliliğe yöneldiği görülmektedir.

Tablo 5: Makale Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Seçmenlerin Kent Belediye Başkanlarında Aradığı Nitelikler: Niğde Belediyesi Örneği	Veysel Eren Selim Kılıç Mehmet Özel	Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2010 (Sayı:34)	2009 yerel seçimleri öncesinde halkın belediye başkarında görmek istediği özellikleri belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniki, basit random örnekleme, Beşli Likert Ölçeği
Local Leadership As A Personal Characteristic: A Comparison Of Two Turkish Mayors	Ulaş Bayraktar	EUL Journal of Social Sciences 2011 (Cilt: 2, Sayı: 1)	Yerel Gündem 21 sürecinin başlatıldığı iki ayrı kentte yer alan belediye başkarlarının siyasi liderliklerini çalışan motiva- yonları üzerinde incelemek	Nicel araştırma yöntemi: Anket tekniki, betimleyici ve korelasyon analizi
Yerel Yönetimlerde Başkarın Politik Lider Rolü	Zerrin Toprak	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2011 (Cilt:69, Sayı:1-2)	Yerel örgütsel yapı ve hizmet etkinliğinde başkarın rolü araştırılmış	Nitel Araştırma Tekniki: Betimleyici analiz

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Türkiye’deki Yerel Yöneticilerin Benimsedikle- ri Liderlik Tarzlarına Göre Boyun Eğici Davranışları- nın İncelenmesi	Durmuş Yörük Süleyman Dündar	Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi 2011 (Cilt:25, Sayı:1)	Siyasi liderlerin, otokratik, demokratik ve serbestiyetçi liderlik tarzlarından benimsedikleri liderlik tarzına göre boyun eğici davranış gösterip göstermediklerini incelemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket teknüğü, basit random örnekleme, regresyon analizi uygulanmış.
Dönüşümcü Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışına Etkisi: Türkiye’de Yerel Yönetimlere Dair Uygulamalı Bir Araştırma	Sefa Çetin Ceren Giderler Efe Efeoğlu	Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 2012:(Cilt:12, Sayı: 24)	Dönüşümcü liderliğin örgütsel vatandaşlık davranışına etkisini analiz etmek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket teknüğü, basit random örnekleme, çoklu regresyon analizi, T Testi, Anova analizi uygulanmış
Yerel Siyasetin Liderleri Olan Belediye Başkanlarına Yönelik Hizmetkâr Liderlik Ölçeği Uyarlama Çalışması	Erkan T. Demirel Ahmet Yatkan Muhamme t Düşükcân Neslihan Derin Arzu Çakınberk Mehmet Güven	Akademik Yaklaşımlar Dergisi 2012 (Cilt:3, sayı: 2)	Siyasi liderlerin hizmetkâr liderlik anlayışının değerlendirilmesind e kullanılabilecek bir ölçeğin Türkçe yazına kazandırılması	Nicel Araştırma Yöntemi: SERVQUAL Tekniği

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Seçilmişler Hükümdara Dönüşüyor mu?: Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçeği Geliştirme Çalışması	Erkan T. Demirel Ahmet Yatkin Muhamme t Düşükcan Neslihan Derin Arzu Çakınberk Mehmet Güven	Akademik Yaklaşımlar Dergisi 2013(Cilt:4, Sayı:2)	Siyasi liderlerin liderlik tarzlarının, hükümdar liderlik anlayışına benzeyip benzemediğinin değerlendirilmesin- de kullanılabilecek bir ölçeğin Türkçe yazına kazandırılması	Nicel Araştırma Yöntemi: Likert tipi ölçek geliştirme teknikği
Yerel Yönetimler Açısından Dönüştürücü Liderlik: Belediye Çalışanlarına Yönelik Bir Araştırma	Senra Tetik	Yönetim ve Ekonomi Dergisi 2014 (Cilt:21, Sayı:1)	Belediye çalışanların algısına göre belediye örgütü tepe yöneticisinin dönüştürücü liderlik modelinin gerektirdiği tutum ve davranışları sergileme düzeyini belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket teknikği kullanılmış ve Anova analizi
Gelişmekte Olan Bir Demokrasinin Penceresinden Hizmetkâr Liderlik Seçmen Bağlılığı İlişkisinin Sınanması: Türkiye Trb-1 Bölgesi Yerel Yönetimler Örneği	Erkan Turan Demirel	Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi 2016(Cilt:3, Sayı:1)	Türkiye'nin TRB - 1 Bölgesi'nde yer alan illerin merkez belediyelerinin başkanlarının hizmetkâr liderlik özelliklerinin seçmenler açısından ölçülmesi ve hizmetkâr liderliğin seçmen bağlılığı yaratmadaki belirleyici etkisinin ortaya konulması.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket teknikği, korelasyon analizi

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Türkiye'deki Belediye Başkanlarının Liderlik Tarzı ve Liderlik Tarzını Etkileyen Faktörler	Durmuş Yörük Süleyman Dündar Bırol Topçu	Ege Akademik Bakış Dergisi 2011 (Cilt:11, Sayı:1)	Türkiye'deki belediye başkanlarının liderlik tarzlarını incelemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, basit random örnekleme, regresyon analizi uygulanmış.
Dönüştürücü Liderliğin Çalışanların İçsel Motivasyonu Üzerindeki Etkisi: Yerel Yönetimlerde Karşılaştırmalı Bir Araştırma	Nazlı Yücel Batmaz Alper Gürer	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2016 (Cilt:21, S:2).	Kırıkkale Belediyesi ve Kırıkkale İl Özel İdaresinde çalışmakta olan kamu personelinin algıladıkları dönüştürücü Liderlik özelliklerinin içsel motivasyonları üzerindeki etkisini karşılaştırmalı olarak belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: (Podsakoff'un (1990), dönüştürücü liderlik ölçeği, basit random örnekleme)
Yöneticilerin Liderlik Tarzları İle Astlarına Güvenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: İstanbul Belediyeleri Üzerinde Bir Araştırma	Numan Fazıl Genç Nihat Alayoğlu	İşletme & Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi 2016 (Cilt:5, Sayı:2)	Belediyelerde yönetici pozisyonunda çalışanların liderlik tarzları ile astlarına güvenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, basit random örnekleme, beşli liderlik tarzı ölçek ve Anova analizi uygulanmış.

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Belediye Çalışanları Bakış Açısıyla Paternalist Liderlik: Şereflikoçhisar Belediye Çalışanları Üzerine Bir Uygulama	Abdullah Turan Levent Songur	ÇKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2016 (Cilt:7, Sayı:2)	Belediye personeli gözünde paternalist liderliğin hangi yönlerinin daha kabul edilebilir olduğunu belirlemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Paternalist lider ölçeği ve anket tekniği kullanılmış. Anova, regresyon ve korelasyon analizi
Isparta'daki Belediye Başkanlarının Dönüşümcü Liderlik Vasıfları Üzerine Nitel Bir Araştırma	Osman Kürşat Acar Volkan Ali Okyay Mesut Koç	Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi 2017 (Cilt:4, Sayı:13)	Geleneksel yapının etkilerinden kurtulan ve dönüşen liderlerin yani dönüşümcü liderlerin bu sürece nasıl uyum sağladığını ve bu uyum sürecinde etkilediği çevresinin buna tepkisinin nasıl olduğunu açıklamak.	Nitel Araştırma Yöntemi: Fenomenoloji
Liderlik Tarzlarının Çalışanların Bağlılık Seviyesine ve Performansına Etkisi: Başakşehir Belediyesinde Bir Uygulama	Ali Doğanay Erdal Şen	Yalova Sosyal Bilimler Dergisi 2016	Çalışanların, kurumlarına olan bağlılıkları ve performansları üzerinde, lider personelin sergiledikleri görev ve insan odaklı liderlik tarzlarının etkileri araştırılmış.	Nicel Araştırma Yöntemi: Northouse (2013)'ün –Leadership: Theory and Practice ölçeği

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Yerel Yönetimlerde Hizmetkar Liderlik Davranışları ile Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ve İş Tatmini Arasındaki İlişki	Canan Topaloğlu Murat Yalçıntaş	Küresel İş Araştırmaları Kongresi Dergisi 2017 (Sayı:3)	Belediyelerde görev alan işgörenlerin hizmetkar liderlik algılarının belirlenmesi ve bu algılarının örgütsel vatandaşlık davranışları ve iş tatmini arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, Anova ,regresyon ve faktör analizi
Paternalist Liderlik ve Örgütsel İletişim Arasındaki İlişki: Doğu Akdeniz Bölgesinde Bir Belediye Örneği	Mustafa Taşlıyan Hüseyin Çiçeklioğlu Tuba Bıyıkbeyi	ASSAM 2017 (Cilt:4, Sayı:8)	Paternalist liderlik ile örgütsel iletişim arasındaki ilişkiyi incelemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, paternalist liderlik ve örgütsel iletişim ölçeği kullanılmış, korelasyon ve regresyon analizi
Yerel Yönetimlerde Dönüştürücü ve Etkileşimli Liderlik: Isparta Belediyesi Çalışanları Üzerine Bir Araştırma	Elvettin Akman	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2019 (Cilt: 24, Sayı:1)	Belediye çalışanlarının belediye başkanı hakkındaki liderlik tutumlarını belirlemek ve bu bağlamda çalışanların demografik özellikleriyle liderlik ölçeğinin alt boyutları arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmek	Karma yöntem: Nitel (betimsel analiz) Nicel (anket tekniği)

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Belediye Başkanı Adaylarının Liderlik Algıları: Bir Vaka İncelemesi	Ömer Avcı İsmail Aydoğdu	Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi 2019 (Cilt: 11, Sayı:1)	Belediye başkan adaylarının liderliği nasıl algıladıklarını analiz etmek	Nitel Araştırma Yöntemi (Vaka Analizi)
Dönüştürücü Liderlik ve Örgütsel Yenilikçilik Arasındaki İlişki: Bir Kamu Kurumu Örneği	Zafer Aykanat Mehmet Çalışkan	Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi *2019 (Cilt:10, Sayı:20)	Ardahan Valiliği'nde ve Valiliğe bağlı birimlerde çalışanların gösterdikleri dönüştürücü liderlik davranışları ile örgütsel yenilikçilik algıları arasındaki ilişkiyi incelemek	Nicel Araştırma Yöntemi (Varimax rotasyonlu açıklayıcı faktör yöntemi)
Belediye Başkanlarının Hizmet Yönelimli Liderlik Tarzları ile Şehir Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki	Nilüfer Rüzgar Ahşen Nida Odabaşoğlu Bekir Özkan	IBAD Sosyal Bilimler Dergisi 2019 (Sayı:5)	Üniversite öğrencilerinin ikamet ettikleri yerde hizmet veren belediye başkanlarının benimsedikleri liderlik tarzına yönelik algılarının şehir yaşam kalitesine dair öz değerlendirmeleriyle olan ilişkisini ortaya çıkarmak	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, regresyon ve faktör analizi

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Otantik Liderliğin Belediye Çalışanlarının Performansına Etkisinde Pozitif Psikolojik Sermayenin Rolü	Rıfat İraz Namuk Ata	Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi 2020 (Cilt:16, Sayı:27)	Otantik liderliğin çalışan personele olan etkisi, bu etkileşimde son günlerde değerli bir hal alan çalışanların pozitif psikolojik sermaye düzeylerinin rolünün tespit edilmesi	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket toplama tekniği, bireysel performans ölçeği, otantik liderlik ölçeği uygulanmış ve korelasyon analizi yapılmış.
Yeni Kamu İşletmeciliği ve Güçlü Belediye Başkanı: Adana, Eskişehir ve Şanlıurfa Örnekleri	Hamî Doruk Köse	Kent Araştırmaları Dergisi 2021 (Cilt:32, Sayı: 12)	Türkiye’de yeni kamu işletmeciliği perspektifinden ilham alan yönetsel reformların siyasi sonuçlarını büyükşehir belediye başkanlarına odaklanarak anlamayı amaçlamaktadır.	Nitel Araştırma Yöntemi: Doküman Analizi
Belediye Çalışanlarının Hizmetkâr Liderlik ve Toplam Kalite Yönetimi Algıları; Giresun Belediyesi Örneği	Mehmet Ozan Çinel Güven Karaman	Yalova Sosyal Bilimler Dergisi 2021 (Cilt:11, Sayı: 22)	Belediyelerde çeşitli unvanlarda çalışanların hizmetkâr liderlik ve toplam kalite yönetimi (TKY) algılarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket Tekniği, basit random örnekleme, betimsel analiz kullanılmış.

Makale Adı	Yazar/ yazarların Adı	Yayınlandığı Derginin Adı ve Yayınlandığı Yıl	Amacı	Yöntemi
Dematel İle Yönetici Değişim Nedenlerinin Analizi: Bir Büyükşehir Belediyesi Örneği	Savaş Bıçak Sait Gül	Doğuş Üniversitesi Dergisi 2023 (Cilt: 24, Sayı: 2)	Liderlik ve liderlik yoluyla yöneticilik konularında yapılan teorik çalışmaların yanı sıra belediye yöneticilerinin düşünce ve değerlendirmeleri doğrultusunda yöneticilerin kısa sürede görevden alınmalarının kök nedenlerinin neler olduğunun ortaya çıkartılması	Dematel adı verilen özel matematiksel teknik (12 kritik ölçüt belirlenmiş ve bunlar üzerinde ilişki matrisi oluşturulmuş)
Best-Worst Method ile Yerel Yönetimlerde Liderlik Tarzının Belirlenmesi: Bir Büyükşehir Belediyesi Örneği	Savaş Bıçak Sait Gül	Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi 2023 (Cilt: 16, Sayı: 1)	Çalışan performansı, örgütsel bağlılık ve hizmet memnuniyetini liderlik değişkeninde incelemek	Nicel Araştırma Tekniği: En iyi en kötü yöntemi ile analiz
Liderlik Tarzlarının Siyasal Pazarlama Uygulamaları na Etkileri	Emel Eylül Erul Muammer Zerenler	Akşehir Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Dergisi 2024 (Sayı:17)	Liderlik tarzlarının siyasal pazarlama uygulamalarına etkilerini belirlemek	Nicel Araştırma Yöntemi: İlişkisel tarama modeli
Duygusal Zekâ Ve Hizmetkâr Liderlik Farkındalık Araştırması: Yahşihan Belediyesi Örneği	Recep Yücel Şebnem Yücel Erhan Kılınc	Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi 2024 (Cilt: 12, Sayı: 153)	Çalışanlarının duygusal zekâ düzeyleri ve hizmetkâr liderlik algılarını eğitim öncesi ve sonrası farklılıklarını ortaya çıkartmak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket Tekniği, duygusal zekâ ölçeği, Hizmetkâr Liderlik Ölçeği uygulanmış.

Tablo 5'te yer alan 29 akademik makale, Türkiye'de yerel yönetimlerde liderlik konusuna yönelik yapılan çalışmalara dair önemli eğilimleri ve metodolojik tercihleri ortaya koymaktadır. İncelenen çalışmalar, dönüşümcü, hizmetkar, otantik, etkileşimci, paternalist ve hükümdar liderlik gibi farklı liderlik modellerini merkeze alarak liderliğin yerel düzeydeki yansımalarını ele almıştır. Özellikle dönüşümcü ve hizmetkâr liderlik yaklaşımlarının ön plana çıktığı görülmekte, bu durum da son yıllarda kamu yönetimi literatüründe insan odaklı, katılımcı ve etik temelli liderlik biçimlerine artan ilginin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Çalışmaların çok büyük bir kısmı nicel

araştırma yöntemlerine dayanmaktadır. Anket tekniği neredeyse tüm nicel çalışmalarda temel veri toplama aracı olarak kullanılmış; betimsel istatistikler, regresyon, korelasyon, ANOVA, çoklu regresyon ve faktör analizi gibi analiz teknikleriyle desteklenmiştir. Ancak bu metodolojik tablo, nitel araştırma yöntemlerinin sınırlı kullanıldığını (beş adet çalışma) ve karma yöntemlerin sadece bir çalışmada tercih edildiğini göstermektedir. Bu durum, literatürün ölçülebilir veriler üzerinden şekillendiğini ve derinlemesine analizlerin henüz yeterince yaygın olmadığını düşündürmektedir.

Buna karşın, son yıllarda yapılan bazı çalışmalar, liderlik kavramını daha geniş bağlamlarda ele alarak literatüre kavramsal derinlik kazandırmaya başlamıştır. Örneğin hizmetkar liderlik ile örgütsel vatandaşlık davranışı, duygusal zekâ, toplam kalite yönetimi, siyasal pazarlama ve pozitif psikolojik sermaye gibi temalar ilişkilendirilmiş; böylece liderliğin sadece yönetsel bir pratik değil, aynı zamanda bireysel ve toplumsal etkileri olan bir süreç olarak ele alındığı görülmüştür. Öte yandan, bazı araştırmalar liderlik ölçeklerinin Türkçe literatüre kazandırılmasına yönelik ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmaları yaparak alana yöntemsel katkı sunmuştur. Bu çalışmalar, hizmetkar ve hükümdar liderlik gibi daha önce Türk literatüründe sınırlı yer bulan kavramların ölçülebilir hâle getirilmesini sağlamış ve gelecekte yapılacak ampirik çalışmalar için önemli bir temel oluşturmuştur. Zaman aralığına bakıldığında, 2010 yılından itibaren başlayan yayın süreci 2024 yılına kadar artarak devam etmekte ve özellikle son beş yılda daha özgün yöntemlerin kullanıldığı çalışmaların arttığı gözlemlenmektedir. Best-Worst ve Dematel gibi karar verme tekniklerinin yer aldığı son dönem araştırmaları, yerel yönetimlerde liderlik konusunun artık yalnızca kamu yönetimi ekseninde değil, mühendislik ve karar bilimleri gibi disiplinlerle de ilişkilendirilerek daha disiplinlerarası bir düzleme taşındığını göstermektedir.

Genel olarak Tablo 5'teki veriler, Türkiye'de yerel yönetimlerde liderlik konusunun giderek daha fazla akademik ilgi gördüğünü, dönüşümcü ve hizmetkâr liderliğin öne çıkan modeller olduğunu, ancak nitel ve karma yöntemlerin hâlâ yetersiz kaldığını ve bu açıdan yeni çalışmalara önemli bir boşluk alanı sunduğunu ortaya koymaktadır

Tablo 6: Doktora Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite, Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Türkiye’de Metropoliten Siyasal Liderlik	Eylem Fatma Cihan Arif Erençin	Yüksek Lisans Tezi Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2010	Büyükşehir Belediye Başkanlarının 5216 sayılı yasa ile değişen ve güçlenen konumları incelenerek, mevcut stratejik planlardaki etkilerini değerlendirmek.	Nitel Araştırma Yöntemi: Doküman Analizi
Belediyelerde Yöneticilerin Hizmetkar Liderlik Rollerine İlişkin Personel Görüşleri	Enre Coşkunlar Özlem Uzun	Yüksek Lisans Tezi Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2011	Belediyelerde çalışan personelin yöneticilerini ne derece hizmetkar bir lider olarak gördükleri hususunu araştırmak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova analizleri
Yerel Yönetimlere Yönelik Liderlik Modelinin Geliştirilmesi	Merve Aslan Gül Ali Akdenür	Yüksek Lisans Tezi İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı 2015	Yerel yöneticilerin yerel yönetimlerde hangi liderlik modelinin uygun olacağına ilişkin görüşlerinin alınması ve buna göre bir model oluşturmak.	Nitel Araştırma Yöntemi: Derinlemesine ve yapılandırılmamış mülakat tekniği kullanılmış ve betimsel analiz

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite, Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Belediyelerdeki Orta Kademe Yöneticilerin Liderlik Tarzlarının Çalışanlara Güven ile İlişkisi ve Bir Araştırma: İstanbul Belediyeleri Örneği	Numan Fazal Genç Doç. Dr. Nihat Alayoğlu	Yüksel Lisans Tezi İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2016	Liderlik tarzının güven duygusu ile ilişkisi incelenmiştir.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, korelasyon, regresyon ve faktör analizi
İşyerinde Adaletin Duygusal Emek Üzerine Etkisinin Ölçülmesinde, Lider Desteğinin Aracılık Rolü: İzmir İlindeki Yerel Yönetim Çalışanları Üzerinde Bir Uygulama	Yüksel Çinkılıç Yaşar Köse	Yüksek Lisans Tezi Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2016	Yerel yönetim çalışanlarında işyerinde adaletin duygusal emek üzerine nedensellik ilişkisi olup olmadığı belirlemek ve bu ilişkide yönetici desteğinin aracılık rolünü ortaya koymak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova
Örgütsel Destek, Lider Desteği Ve Sosyal Desteğin İş Performansına Etkisinde Lider-Üye Etkileşiminin Aracılık Rolü: Yerel Yönetimler Örneği	Meltem Karayel İsmail Birer	Yüksek Lisans Tezi Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2016	Yerel yönetim alanında çalışanların örgütsel destek, lider desteği ve sosyal destek düzeylerinin iş performansına etkisinde lider-üye etkileşiminin aracılık rolünü tespit etmek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi, faktör ve Anova analizleri

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Yerel Yönetimlerde Çalışanların Motivasyonunda a Liderliğin Önemi: Tunceli İli Örneği	Ezgi Çağla Bitkin Gülten Gümüştekin	Yüksek Lisans Tezi Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2017	Yerel yönetimlerde çalışanların motivasyonunda liderliğin önemini incelemek ve bu alandaki yerli yazındaki boşluğu doldurarak hem yöneticilere hem de ilerde yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova
Yerel Yönetimlerde Liderlik ve Başkanın Seçmen Üzerindeki İmajı -Isparta Örneği-	Alperen Albayrak Hüseyin Gül	Yüksek Lisans Tezi Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2018	Weberyen açıdan liderlik ve imaj konuları incelenmiş.	Nicel Araştırma Yöntemi: Basit istatistiksel yöntemler
Türkiye’de Yerel Yönetimlerde Dönüştürücü Liderlik Algısı Üzerine Bir Uygulama: Kars Belediyesi Örneği	Murat İnce Tayfun Yıldız	Yüksek Lisans Tezi Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Anabilim Dalı 2018	Belediye çalışanlarının algısına göre belediye örgütü üst yöneticilerinin (dönüştürücü liderlik modelinin gerektirdiği) tutum ve davranışları sergileme düzeyini belirlemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup korelasyon testi ve Anova analizi

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Hizmetkar Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Üzerindeki Etkisinde İş Tatmininin Aracı Rolü: Belediyeler Üzerinde Bir Uygulama	Canan Topaloğlu Murat Yalçıntaş	Doktora Tezi İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2016	Hizmetkâr Liderlik Yaklaşımının yerel yönetimlerde işgörenler üzerinde etkilerini tespit etmek, hizmetkar liderlik ile örgütsel vatandaşlık arasındaki ilişkide iş tatmininin aracılık etkisini gösterip göstermediğini belirlemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, kolayda örnekleme yöntemi, yapısal eşitlik modeli, bootstrap yöntemi, sobel testi, korelasyon testi, Anova analizi, ki-kare testi, doğrulayıcı faktör analiz uygulanmış.
Belediyelerde Yöneticilerin Liderlik Tarzlarına İlişkin Çalışan Düşüncelerinde e Çalışanların Demografik Özelliklerinin Farklılaştırıcı Etkileri: İstanbul Belediyeleri Üzerine Bir Uygulama	Enre Önal Barcu İnci	Yüksek Lisans Tezi Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2016	Çalışanların demografik özelliklerinin belediyelerdeki yöneticilerin liderlik vasıflarına ilişkin düşünceleri üzerindeki etkilerini ölçmek ve bu etkilerin şiddetini belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon ve korelasyon analizi kullanılmış.
Yerel Yönetimlerde Liderlik ve Örgüt İkliminin Bireysel Yenilikçi Davranış ve Tenilik İstekliliği ile İlişkisi: Tra1 Bölgesi Yerel Yönetimlerinde Bir Uygulama	Muhammed Enes Kan Salih Börteçine Avcı	Yüksek Lisans Tezi Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2017	Yerel yönetim çalışanlarının, işyerindeki liderlik algıları, örgüt iklimi algıları, yenilik için isteklilik ve bireysel yenilikçi davranışları arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış ve Kruskal Wallis Testi uygulanmış.

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Liderlik Tiplerinin İnsan Kaynakları Yönetimini Algılamaya Etkisi: Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynakları Yöneticileri Üzerinde Bir Araştırma	Dilek Köseoğlu Adem Uğur	Doktora Tezi Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı 2019	Türkiye’deki büyükşehir belediyelerinde İK yöneticilerinin liderlik tipleri ve İKY algılarını araştırmayı amaçlanmıştır.	Karma Yöntem: Nicel (çok faktörlü liderlik ölçeği) ve nitel analiz (içerik analizi)
Mahalli İdarelerde Politik Beceriler İş Gücü Atıklığı Ve Liderlik Stili Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi	İlyas Aktaş Mehmet Çetin	Yüksel Lisans Tezi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2019	Belediye başkanlarının ve doğrudan başkana bağlı olarak çalışan özel kalem müdürlüğü çalışanlarının politik beceri, iş gücü atıklığı ve liderlik stili algılarının ve bu kavramlar arasındaki ilişkilerin araştırılması	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği, kolayda örnekleme yöntemi seçilmiş. İş atıklığı ölçeği, liderlik stili ölçeği ve politik beceri ölçeği kullanılmış. Korelasyon testi ve doğrulayıcı faktör analizi
Belediye Başkanlarının Liderlik Özellikleri Ve Çalışanların Motivasyonu Üzerine Etkileri (Bodrum Ve Milas Belediyeleri Örneği)	Gizem Karaca Tahsin Güler	Yüksek Lisans Tezi Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2019	Belediye başkanlarının liderlik özelliklerinin belediye yöneticilerince algılanışı, verilen önem düzeyi ve bu durumun motivasyonları üzerine etkisinin saptanması.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup t-testi, Anova ve Chi-Square bağımsızlık testleri

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Liderlik Tarzları ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki ve Bu İlişkiye Örgüt Kültürünün Aracılık Etkisi: Bir Kamu İktisadi Teşekkülü ve Bağlı İşletmelerinde Uygulama	Özgür Saç Edip Örcü	Doktora Tezi Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2019	Liderlik tarzları ile iş görenlerin örgütlerine olan bağlılık duyguları arasındaki ilişki ve bu ilişkide örgüt kültürünün aracılık etkisini incelemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış ve basit random seçilmiş. Basit regresyon, t-test, Anova ve korelasyon analizi
Yöneticilerin Dönüştürücü Liderlik Davranışlarının Örgütsel Sessizlik ve Örgütsel Adalet İle İlişkisi	Nihal Senger Fatih Karcioğlu	Doktora Tezi Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı 2021	Dönüştürücü liderlik davranışlarının çalışanların örgütsel sessizlik ve örgütsel adalet algısı ile ilişkisini belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup t-testi, korelasyon, varyans ve regresyon analizi
Farklı Liderlik Tarzlarının Psikolojik Sermaye Açısından Karşılaştırılması : İBB Örneği	Kenan Altun Hayati Hökelekli	Yüksek Lisans Tezi İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı 2021	Farklı liderlik tarzlarının psikolojik sermaye açısından karşılaştırılması.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Kamü Örgütlerinde Liderlik ve Güç Mesafesi İlişkisi: Pamukkale Belediyesi Üzerine Bir İnceleme	Ahmet Can Erdemir Mısra Çigeroğlu Öztepe	Yüksek Lisans Tezi Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamü Yönetimi Anabilim Dalı 2022	Örgütte yöneticinin liderlik tarzı ile örgüt içinde hissedilen güç mesafesi arasında ilişkiyi açıklamak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış. Korelasyon testi, Anova analizi, t-testi ile betimsel istatistiksel ve açıklayıcı faktör analizleri
Yerel Yönetim Örgütlerinde Faaliyet Gösteren Yöneticilerin Liderlik Özellikleri: Bursa Büyükşehir Belediyesi Kapsamında Nitel Bir Araştırma	Yunus Turhan Oktay Koç	Yüksek Lisans Tezi Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 2022	Belediye idarelerinde görev yapan alt, orta ve üst kademe yöneticilerin göstermiş oldukları liderlik tarzları ve özelliklerinin yönetim kademeleri arasındaki benzerlik ve farkları Bursa Büyükşehir Belediyesi örneğinde incelemek.	Nitel Araştırma Yöntemi: Fenomenoloji
Yerel Yönetimlerde Lider-Üye Etkileşiminin İş Performansı Ve Örgütsel Bağlılığa Etkisi	Mehmet Emin Topbaş Onur Dirlik	Yüksek Lisans Tezi Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2022	Yerel yönetim olan belediyelerde lider-üye etkileşiminin iş performansı ve örgütsel bağlılık üzerindeki düzenleyici etkisini araştırmak ve değişkenler arasında nasıl bir etkileşim olduğunu ortaya koymak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde korelasyon ve regresyon analizi

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite , Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Belediyelerde Yöneticilerin Etik Liderlik Davranışları -nın Çalışanların Birey-Örgüt Uyumu Üzerindeki Etkileri	Ahmet Esad Karaburç Hakan Vahit Erkutlu	Yüksek Lisans Tezi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Politikası Ve İşletmeciliği Anabilim dalı 2022	Belediyelerde yöneticilerin etik liderlik davranışlarının çalışanların birey-örgüt uyumu üzerindeki etkilerini araştırmak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova
Liderlik Nitelikleri Bakımından Kadın Kamu Yöneticileri: Bursa İlindeki Yerel Yönetim Birimlerinde Nitel Bir Araştırma	Ergin Demirtaş Oktay Koç	Yüksek Lisans Tezi Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 2023	Yerel yönetimlerde faaliyet gösteren kadın yöneticilerin liderlik niteliklerini belirlemek ve nitelikleri itibarıyla kadın yöneticilerin birbirlerinden farklılaşıp farklılaşmadıklarını, farklılaşma var ise hangi alanlarda meydana geldiğini belirlemek.	Nitel Araştırma Yöntemi: Fenomenoloji
Otantik Liderlik Davranışlarının Örgütsel Özdeşleşme Ve Örgütsel Destek Üzerindeki Etkisi: Büyükşehir Belediye Örneği	Mukaddes Kurtçuoğlu Yavuz Tansoy Yıldırım	Yüksek Lisans Tezi Bandırma On Yedi Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2023	Belediye çalışanlarının otantik liderlik davranışlarının örgütsel özdeşleşme ve örgütsel destek üzerindeki etkilerinin tespitini belirlemek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon ve Anova analizi

Tez Adı	Yazarı ve Danışmanı	Türü/Üniversite, Enstitü Adı ve Yılı	Amacı	Yöntemi
Hizmetkar Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerine Etkisinde Lidere Güvenin Aracı Rolü: Çukurova Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri Üzerine Bir Uygulama	Ali Görgün Azmi Yalçın	Doktora Tezi Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2023	Hizmetkar liderliğini örgütsel vatandaşlık davranışı üzerine etkisinde lidere güvenin aracı rolünün Çukurova Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri çalışanları üzerindeki etkilerini ortaya koymak, hizmetkar liderlik ile örgütsel vatandaşlık arasındaki ilişkide lidere güvenin aracılık etkisini gösterip göstermediğini tespit etmek.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış olup analizlerde, regresyon, korelasyon, bağımsız örneklem t-testi ve Anova uygulanmış. Bunların yanı sıra liderlik ve örgütsel vatandaşlık modelleri geliştirilmiştir.
Yerel Yönetimlerdeki Liderlerin Liderlik Tarzları İle Kişilik Ve Beğenilme Özelliklerinin Siyasal Pazarlama Uygulamalarına Etkileri	Emel Eylül Erul Muammer Zerenler	Doktora Tezi Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı 2024	Çalışan seçmenlerin yerel yönetimlerine lider seçerken; liderin liderlik tarzları ile kişilik ve beğenilme özelliklerinin önceki çalışmalardan farklı olarak siyasal pazarlama uygulamalarına olumlu/olumsuz etkilerine yönelik bir araştırma yapmak.	Nicel Araştırma Yöntemi: Anket tekniği kullanılmış ve örneklemler tesadüfi olarak seçilmiş. Basit regresyon, t-test, Anova ve korelasyon analizi uygulanmış.
Yerel Yönetimlerde Liderlik Tarzlarının Örgütsel Muhalefete Etkisi: Avclar Belediyesi Örneği	Cansu Çelik Tuğçe Gür Türkdoğan	Yüksek Lisans Tezi İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Siyaset Bilimi Ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı 2024	Kurum ve kuruluşların başarıları üzerinde önemli ölçüde paya sahip liderliğin yerel yönetimlerde görevli çalışanların örgütsel muhalefet davranışı üzerinde nasıl bir etki yaptığını incelemek	Nicel Araştırma Yöntemi: Beşli Likert tipi Anket tekniği kullanılmış. Korelasyon, t-testi, basit ve hiyerarşik regresyon analizleri kullanılmış.
Liderliğin Devam Ettirilmesinde Holistik Bellek Siyasetinin Rolü: Yerel Yönetimler Örneği	Ayşe Filiz Delibalta Hanife Güz	Doktora Tezi Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı 2024	Yerel seçimlerde aynı lidere birden fazla oy veren seçmen tipolojisini ortaya koymak ve bu seçmen tipolojisine yönelik yerel yönetimlerin birden fazla seçim kazanmaya yönelik yürüttükleri holistik bellek siyasetinin seçmen üzerindeki yansımalarını araştırmak.	Nitel Araştırma Yöntemi: Mülakat yöntemi seçilip yanı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmış ve betimsel metafor analiz kullanılmıştır.

Tabloda yer alan 28 lisansüstü tez çalışması, 2010-2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimlerde liderlik konusuna yönelik akademik ilginin önemli bir yansımasını ortaya koymaktadır. Tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans düzeyinde hazırlanmış olup, son yıllarda doktora çalışmalarının da çeşitlenerek arttığı görülmektedir. Çalışmaların konu odakları genel olarak dönüşümcü liderlik, hizmetkar liderlik, otantik liderlik, etik liderlik, siyasal liderlik, paternalist liderlik

ve lider-üye etkileşimi gibi güncel liderlik kuramları çerçevesinde şekillenmiştir. Tezlerde ayrıca örgütsel vatandaşlık, iş tatmini, motivasyon, örgüt iklimi, örgütsel muhalefet, adalet algısı, siyasal pazarlama, psikolojik sermaye gibi liderlikle ilişkili birçok değişkene yer verilerek kavramsal çeşitlilik sağlanmıştır.

Yöntemsel açıdan değerlendirildiğinde, tezlerin çok büyük bir kısmı nicel araştırma yöntemleriyle hazırlanmıştır. Anket tekniği en yaygın veri toplama aracı olarak öne çıkmakta; analizlerde regresyon, korelasyon, faktör analizi, ANOVA, t-testi, yapısal eşitlik modellemesi, sobel testi ve ki-kare gibi istatistiksel araçlar kullanılmaktadır. Bu durum, liderlik çalışmalarının ölçülebilir değişkenler temelinde değerlendirildiğini ve istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar üretme eğiliminin baskın olduğunu göstermektedir. Ancak nitel araştırma yöntemlerine yer verilen 6 adet tez (örneğin fenomenoloji, yarı yapılandırılmış mülakat, belge analizi, betimsel metafor analizi), liderliğin derinlemesine anlaşılması için önemli katkılar sunmakta ve yöntemsel dengeyi desteklemektedir. Buna rağmen karma yöntemin sadece bir adet olması liderlik araştırmalarında farklı veri türlerini bütüncül bir şekilde analiz edebilen metodolojik yaklaşımların yeterince benimsenmediğini göstermektedir.

Tezlerin kurumsal dağılımı oldukça çeşitlidir. Gazi Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi gibi pek çok üniversitede yerel yönetimlerde liderlik konulu tezlerin üretildiği görülmektedir. Bu durum, konunun coğrafi ve kurumsal anlamda yaygın bir akademik ilgi gördüğünü göstermektedir. Danışman profilleri de çeşitli disiplinleri kapsamakta, bazı tezlerde kamu yönetimi, işletme, siyaset bilimi ve psikoloji gibi farklı alanlardan danışmanların yer aldığı dikkati çekmektedir. Bu disiplinlerarası yapı, yerel yönetimlerde liderliğin çok yönlü bir olgu olarak değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, bu tezler liderlik kuramlarının yerel yönetimler bağlamında uygulanabilirliğini sınanan, yeni modeller geliştiren, mevcut teorilere ampirik katkı sunan ve örgütsel davranış değişkenleriyle liderlik arasındaki ilişkileri ortaya koyan özgün akademik çalışmalardır. Yöntemsel olarak baskın biçimde nicel temelli olmalarına rağmen, içeriksel çeşitlilik ve zaman içinde gelişen konu başlıkları, bu alandaki literatürün sürekli genişlediğini ve derinleştiğini göstermektedir. Özellikle hizmetkar ve dönüşümcü liderlik temalarının tekrar eden biçimde çalışılması, bu yaklaşımların yerel yönetimler bağlamında yüksek uygulama potansiyeline sahip olduğunu ortaya koyarken; etik, otantik, siyasal ve kadın liderliği gibi konulara odaklanan tezler ise yeni tartışma alanlarının açıldığını göstermektedir.

3. Tartışma

Bu çalışma, Türkiye’de 2010-2024 yılları arasında yerel yönetimler ve liderlik ekseninde gerçekleştirilen akademik yayınları bibliyometrik analiz yöntemiyle inceleyerek, literatürdeki eğilimleri, boşlukları ve teorik yoğunluk alanlarını sistematik biçimde ortaya koymuştur. Bulgular dört temel düzlemde değerlendirilmiştir:

3.1. Akademik Olarak Liderlik Çalışmaları

Bu çalışmada, 2010–2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimler ve liderlik temaları üzerine üretilen akademik literatür sistematik biçimde incelenmiş ve literatürdeki tematik yoğunluk, yöntemsel tercihler ve teorik yönelimler detaylı biçimde analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, yerel yönetim bağlamında liderlik olgusuna ilişkin akademik çalışmaların belirli kavramlar etrafında yoğunlaştığını ortaya koymuştur. Bu kapsamda özellikle dönüşümcü liderlik ve hizmetkar liderlik yaklaşımlarının literatürde baskın iki kuramsal çerçeve olarak öne çıktığı gözlemlenmiştir. Dönüşümcü liderlik üzerine yapılan çalışmaların vizyon geliştirme, değişim yönetimi ve içsel motivasyon gibi liderlik fonksiyonlarına odaklanması (Bass, 1990; Bass & Riggio, 2006), bu yaklaşımın kamu yönetimi literatüründe hâlen güçlü bir kuramsal dayanak olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Benzer şekilde, hizmetkâr liderlik literatüründe özellikle sadakat, empati, kamu yararına hizmet ve etik değerlerin vurgulanması, yerel yönetimlerde birey merkezli ve etik temelli liderlik arayışlarının (Barbuto ve Wheeler, 2006; Liden vd., 2008) öne çıktığını ortaya koymaktadır. Ancak otantik liderlik gibi etik, şeffaflık ve öz-farkındalık temelli yaklaşımların (Avolio ve Gardner, 2005; Walumba vd., 2008; Gardner vd., 2011) yalnızca sınırlı sayıda çalışmada ele alınması, bu alanda Türkiye merkezli literatürde hâlen ciddi bir boşluk olduğunu göstermektedir. Bu durum, çağdaş liderlik kuramlarının yerel bağlamda henüz yeterince kurumsallaşmadığına ya da araştırmacılar tarafından ikincil öncelik olarak değerlendirildiğine işaret edebilir.

Bibliyometrik analiz sonuçlarına göre liderlik ve yerel yönetimler gibi çatı kavramların en sık kullanılan anahtar kelimeler olduğu tespit edilmiş; bu da birçok çalışmanın kuramsal çerçevesinin genel terimler üzerinden inşa edildiğini göstermektedir. Öte yandan *liderlik tarzları*, *dönüşümcü liderlik* ve *hizmetkar liderlik* gibi özel anahtar kelimelerin daha az frekansa sahip olması, çalışmaların önemli bir bölümünün belirli bir liderlik tipolojisine derinlemesine odaklanmaktan ziyade genel yaklaşımlar üzerinden ilerlediğini düşündürmektedir. Literatürdeki bu genelleci eğilim, liderlik kuramları arasında karşılaştırmalı değerlendirmelerin yapılmasını zorlaştırmakta ve analitik çeşitliliği sınırlamaktadır.

Yöntemsel açıdan değerlendirildiğinde ise incelenen literatürde *nicel araştırma yöntemlerinin baskın* olduğu görülmektedir. Anket tekniğine dayalı çalışmalar, kamu çalışanlarının liderlik algılarını istatistiksel analizlerle ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu eğilim, yerel yönetimlerde liderliğe ilişkin yapılan çalışmaların ölçülebilirliği ve genellenebilirliği öncelediğini, ancak derinlemesine kuramsal açıklamalardan uzaklaştığını göstermektedir. Literatürde yalnızca 11 adet nitel araştırmaya ve 2 adet karma yönteme rastlanması, yöntemsel çeşitliliğin ciddi biçimde sınırlı olduğunu ve nitel derinlikten yoksun bir yapı oluştuğunu ortaya koymaktadır. Bu eksiklik, özellikle fenomenolojik liderlik algılarının, yönetsel davranışların bağlamsal yorumlarının ve kültürel değişkenlerin değerlendirilmesi açısından literatürde önemli bir açığı işaret etmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Türkiye merkezli liderlik ve yerel yönetim literatürü, belirli kuramsal çerçevelere (özellikle dönüşümcü ve hizmetkar liderlik) dayansa da kavramsal derinlik ve yöntemsel çeşitlilik açısından gelişmeye açık bir yapı sergilemektedir. Literatürde bazı liderlik türleri

(etkileşimci, etik, karizmatik liderlik vb.) ya hiç ele alınmamış ya da yüzeysel biçimde değerlendirilmiştir. Dolayısıyla ilerleyen dönemlerde daha disiplinlerarası yaklaşımların benimsenmesi, karşılaştırmalı liderlik modellerinin kullanılması ve yerel bağlamda liderlik pratiklerini açıklayabilecek özgün kuramsal modellerin geliştirilmesi, literatüre yapılacak önemli katkılar arasında yer alacaktır.

3.2. Literatürdeki Boşluklar ve Gelecek Araştırmalar İçin Öneriler

Bu çalışma, Türkiye’de 2010–2024 yılları arasında yerel yönetimler ve liderlik temalarında üretilen literatürü kapsamlı bir biçimde analiz ederek, alanın mevcut yönelimlerini ve sınırlılıklarını ortaya koymuştur. Bulgular, liderlik konusunun yerel yönetim bağlamında giderek daha fazla akademik ilgi görmeye başladığını; dönüştürücü ve hizmetkar liderlik yaklaşımlarının literatürde öne çıkan temalar olduğunu göstermektedir. Ancak bu eğilim, literatürde derinleşme ve çeşitlenme bakımından hali hazırda ciddi sınırlılıklar olduğunu da işaret etmektedir.

Mevcut çalışmaların büyük çoğunluğu kamu yöneticilerinin genel liderlik tarzlarına odaklanmakta, fakat kriz yönetimi, afet yönetimi ve çevresel sürdürülebilirlik gibi güncel ve karmaşık kamu hizmet alanlarıyla liderlik arasındaki ilişki neredeyse hiç ele alınmamaktadır. Özellikle Türkiye gibi afet riski yüksek bir ülkede, liderliğin afet anındaki karar alma kapasitesiyle ilişkili olarak incelenmemiş olması, literatürde büyük bir boşluğa işaret etmektedir. Ayrıca postmodern liderlik kuramları kapsamında değerlendirilen etkileşimci liderlik, vizyoner liderlik ve etik liderlik gibi modeller (Bass, 1990; Nanus, 1992; ve Brown ve Treviño, 2006) üzerine yapılan çalışmalar yok denecek kadar azdır. Oysa bu liderlik türleri, özellikle çoğulculuk, şeffaflık, katılımcılık ve ahlaki yönetim gibi çağdaş kamu yönetimi ilkeleriyle doğrudan ilişkilidir ve demokratik yerel yönetişimin önemli bileşenleridir (Osborne, 2006; Maak ve Pless, 2006).

Bir diğer önemli eksiklik ise dijital dönüşüm ve liderlik ilişkisine yönelik çalışmalarda gözlenmektedir. Pandemi sonrası dönemde kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi hız kazanmışken (OECD, 2020; Ernst & Young, 2021; UNDP, 2022) liderlerin bu dönüşümdeki rollerine dair akademik analizlerin yetersiz kalması, yerel yönetim literatürünün teknolojik gelişmelere yeterince entegre olamadığını göstermektedir. Özellikle e-belediyeçilik, yapay zekâ destekli karar süreçleri ve veri temelli yönetim gibi alanlarda liderlik pratiği henüz sistematik biçimde tartışılmamıştır.

Ayrıca, karşılaştırmalı çalışmalardaki eksiklik, yerel yönetimlerdeki liderlik yapılarının çeşitliliğini ve bağlamsal farklarını anlamayı güçleştirmektedir. Türkiye literatüründe farklı belediyelerin liderlik yapılarının karşılaştırıldığı çalışmalara oldukça az rastlanmakta; buna paralel olarak uluslararası karşılaştırmalar da neredeyse hiç yer almamaktadır. Bu eksiklik, genel geçer sonuçlara ulaşma ve yerel liderlik pratiklerinin bağlamdan bağımsız olarak değerlendirilmesi gibi metodolojik sakıncalar doğurmaktadır.

Kısaca, Türkiye’de yerel yönetim ve liderlik literatürü, kavramsal çerçeve bakımından belirli liderlik türlerine odaklanarak derinlik kazanmış olsa da konu çeşitliliği, kuramsal yenilikçilik, teknolojik ve çevresel duyarlılık, kültürlerarası analiz gibi boyutlarda ciddi gelişim alanları

barındırmaktadır. Gelecek araştırmaların, bu boşlukları dolduracak şekilde daha disiplinlerarası, karşılaştırmalı ve çağın ihtiyaçlarına duyarlı yaklaşımlarla kurgulanması hem literatüre hem de uygulamaya yönelik özgün katkılar sunacaktır.

Sonuç

Bu çalışma, 2010–2024 yılları arasında Türkiye’de yerel yönetimlerde liderlik teması etrafında üretilen akademik literatürü bibliyometrik yöntemle inceleyerek, alana ilişkin kuramsal eğilimleri, yöntemsel desenleri ve tematik yoğunluk alanlarını sistematik biçimde analiz etmeyi amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, Türkiye merkezli literatürde liderlik olgusunun yerel yönetimler bağlamında giderek artan bir ilgi gördüğünü, ancak bu ilginin belirli kuramsal çerçeveler etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Özellikle dönüşümcü ve hizmetkâr liderlik yaklaşımlarının ampirik çalışmaların çoğunluğunda ön plana çıktığı; buna karşın otantik ve etik liderlik gibi çağdaş ve normatif içerikli liderlik kuramlarının yeterince ele alınmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, yerel yönetimlerde liderlik konusunun teori bakımından sınırlı bir çeşitlilikle ele alındığını, bu nedenle de liderliğin çok boyutlu doğasını yansıtmaktan uzak bir kuramsal yapı oluştuğunu göstermektedir.

Yöntemsel düzlemde yapılan analizler ise, çalışmalarda ağırlıklı olarak nicel araştırma yöntemlerinin tercih edildiğini; bu kapsamda anket uygulamalarına dayalı veri toplama tekniklerinin yaygın biçimde kullanıldığını göstermektedir. Regresyon, korelasyon, ANOVA ve faktör analizi gibi istatistiksel analizlerin yoğunlukla uygulanması, literatürde ölçülebilirlik ve genellenebilirlik ölçütlerinin öncelendiğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık, nitel araştırma yöntemlerine ve özellikle fenomenolojik, vaka temelli ya da yorumlayıcı yaklaşımlara daha sınırlı düzeyde yer verilmesi; liderlik olgusunun bağlamsal, kültürel ve deneyimsel boyutlarının yeterince açılınamadığını düşündürmektedir. Karma yöntem kullanımının ise yok denecek kadar az olması, farklı veri türlerinin birlikte analiz edilmesine imkân tanıyan bütüncül yaklaşımların literatürde yeterince benimsenmediğini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, yalnızca içeriksel bir boşluğu değil, aynı zamanda yöntemsel bir tekdüzeliği de gözler önüne sermektedir.

Yerel yönetimlerde liderliğin yalnızca yönetsel bir pozisyon ya da karar alma pratiğiyle sınırlı olmadığı; aynı zamanda demokratik katılımın teşviki, kurumsal meşruiyetin tesisi, kamu güveninin inşası ve toplumsal direnç kapasitesinin artırılması gibi çok katmanlı işlevler üstlendiği açıktır. Bu bağlamda, çalışmada ulaşılan sonuçlar, yerel düzeyde stratejik liderlik becerilerinin geliştirilmesinin önemine vurgu yapmakta; liyakate dayalı yönetsel yapıların oluşturulması, hesap verebilirliğin kurumsallaştırılması ve katılımcı yönetim ilkelerinin benimsenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Çalışmanın sunduğu kavramsal çerçeve, yalnızca mevcut literatürün haritalandırılmasını değil, aynı zamanda politika yapıcılar, yerel yönetim uygulayıcıları ve akademisyenler için yol gösterici bir bilgi altyapısının oluşturulmasını da amaçlamaktadır.

Bununla birlikte, elde edilen bulgular, gelecek araştırmalar için bir dizi gelişim alanı ortaya koymaktadır. Özellikle afet yönetimi, dijital dönüşüm, çevresel sürdürülebilirlik, toplumsal cinsiyet ve kriz liderliği gibi yeni kamu hizmeti temalarının, yerel liderlik yaklaşımları ile ilişkilendirilerek incelenmesi gerekmektedir. Bu temalar, hem güncel yönetsel sorunlara çözüm üretme potansiyeli

taşımakta hem de liderlik olgusunun bağlamsal çeşitliliğini derinleştirmektedir. Ayrıca karşılaştırmalı ve disiplinlerarası araştırma tasarımlarının artırılması, yerel liderlik yapılarının kurumsal, kültürel ve sosyo-politik farklılıkları bağlamında değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır. Aynı zamanda bu çalışma, Türkiye bağlamında yerel yönetim liderliği konusundaki literatürün mevcut durumunu bütüncül biçimde analiz ederek hem içeriksel hem de yöntemsel düzeyde yeni araştırma sorularının üretilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

ETİK BEYAN

Yazar(lar) çalışmanın tüm süreçlerinin araştırma ve yayın etiğine uygun olduğunu, etik kurallara ve bilimsel atıf gösterme ilkelerine uyduğunu beyan etmektedir.

Araştırma etik izin gerektirmemektedir.

YAZAR KATKI ORANI

Çalışma tek yazarlı olup yazarın katkı oranı %100'dür.

FİNANSAL DESTEK

Bu çalışma mali olarak desteklenmemiştir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Çalışma tek yazarlı olup çıkar çatışması söz konusu değildir.

Kaynakça

- Abels, M. (1996). The Local Government Manager as a Transformational Leader. *Journal of Leadership Studies*, 3(3), 96-109. <https://doi.org/10.1177/107179199700300310>
- Ağca, A. T., & Kayapınar, E. (2024). Yerel Yönetimler ve Halkla İlişkiler: Web of Sceince'de Taranan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*, 24, 127-145.
- Ağcasulu, H., & Yavuz, İ. S. (2021). Yerel Yönetimler ve Bütçe İlişkisine Yönelik Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 13(24), 104-121. <https://doi.org/10.20990/kilisiibfakademik.890718>
- Ahmed, A. (2007). *Governance: The Local Government Perspective*. New Delhi: Centre for Good Governance.
- Akman, E. (2019). Yerel Yönetimlerde Dönüştürücü ve Etkileşimci Liderlik: Isparta Belediyesi Çalışanları Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(1), 101-117.
- Aktaş, İ. (2019). *Mahalli İdarelerde Politik Beceriler İş Gücü Atikliği ve Liderlik Stili Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Albayrak, A. (2018). *Yerel Yönetimlerde Liderlik ve Başkanın Seçmen Üzerindeki İmajı -Isparta Örneği-* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

- Altun, K. (2021). *Farklı Liderlik Tarzlarının Psikolojik Sermaye Açısından Karşılaştırılması: İBB Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul, Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Amegayibor, G. K. (2021). Leadership Styles And Employees' Performance: A Case Of Family-Owned Manufacturing Company, Cape Coast. *International Journal of Financial Accounting and Management*, 3(2), 149-164. <https://doi.org/10.35912/ijfam.v3i2.624>
- Avcı, Ö. & Aydoğdu, İ. (2019). Belediye Başkanı Adaylarının Liderlik Algıları: Bir Vaka İncelemesi. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 11(1), 71-82.
- Avolio, B. J., & Gardner, W. L. (2005). Authentic Leadership Development: Getting To The Root Of Positive Forms Of Leadership. *The Leadership Quarterly*, 16(3), 315-338. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2005.03.001>
- Aykanat, Z. & Çalışkan, M. (2019). Dönüştürücü Liderlik ve Örgütsel Yenilikçilik Arasındaki İlişki: Bir Kamu Kurumu Örneği. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(20), 829-857. <https://doi.org/10.36543/kauibfd.2019.035>
- Azanza, G., Moriano, J.A., & Molero, F. (2013). Authentic Leadership And Organisational Culture As Drivers Of Employees' Job Satisfaction. *Journal of Work and Organizational Psychology*, 29 (2), 45-50.
- Back, H., Heinelt, H. & Magnier, A. (2006). *Political Leaders in the Changing Context of Local Democracy*. Berlin: The European Mayor.
- Barbuto, J. E., & Wheeler, D. W. (2006). Scale Development And Construct Clarification Of Servant Leadership. *Group & Organization Management*, 31(3), 300-326. <https://doi.org/10.1177/1059601106287091>
- Bardhan, P. & Mookherjee, D. (2006). *Decentralization and Local Governance in Developing Countries: A Comparative Perspective*. London: MIT Press Cambridge.
- Barlı, Ö. (2008). *Davranış Bilimler ve Örgütlerde Davranış*, İstanbul: Aktif Yayınevi.
- Bass, B. M. (1990). From Transactional To Transformational Leadership: Learning To Share The Vision. *Organizational Dynamics*, 18(3), 19-31. [https://doi.org/10.1016/0090-2616\(90\)90061-S](https://doi.org/10.1016/0090-2616(90)90061-S)
- Bass, B. M. (2000). The Future Of Leadership İn Learning Organizations. *Journal of Leadership Studies*, 7(3), 18-34. <https://doi.org/10.1177/107179190000700>
- Bass, B. M. & Riggio, E. R. (2006). *Transformational Leadership*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Batmaz, N. Y. & Gürer, A. (2016). Dönüştürücü Liderliğin Çalışanların İçsel Motivasyonu Üzerindeki Etkisi: Yerel Yönetimlerde Karşılaştırmalı Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(2), 477-492.

- Bayraktar, U. (2011). Local Leadership As A Personal Characteristic: A Comparison Of Two Turkish Mayors. *EUL Journal of Social Sciences*, 2(1), 22-54.
- Beshi, T. D. & Kaur, R. (2020). Public Trust in Local Government: Explaining the Role of Good Governance Practices. *Public Organization Review*, 20 (1), 337-350. <https://doi.org/10.1007/s11115-019-00444-6>
- Bıçak, S. & Gül, S. (2023). Best-Worst Method ile Yerel Yönetimlerde Liderlik Tarzının Belirlenmesi: Bir Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Dergisi*, 16(1), 20-40. <https://doi.org/10.20854/bujse.1364197>
- Bıçak, S. & Gül, S. (2023). Dematel İle Yönetici Değişim Nedenlerinin Analizi: Bir Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 24(2), 513-537. <https://doi.org/10.31671/doujournal.1259802>
- Bitkin, E. Ç. (2017). *Yerel Yönetimlerde Çalışanların Motivasyonunda Liderliğin Önemi: Tunceli İli Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Munzur Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tunceli.
- Blair, R. F. & Starke, M. (2017). The Emergence of Local Government Policy Leadership: A Roaring Torch or a Flickering Flame? *State & Local Government Review*, 49(4), 275-284. <https://doi.org/10.1177/0160323X177542>
- Brown, M. E., & Treviño, L. K. (2006). Ethical Leadership: A Review And Future Directions. *The Leadership Quarterly*, 17(6), 595-616. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2006.10.004>
- Burns, J. M. (1978). *Leadership*. New York: Harper & Row.
- Bussu, S. ve Bartels, K.P. (2014). Facilitative Leadership And The Challenge Of Renewing Local Democracy In Italy: Facilitative Leadership And Local Democracy In Italy. *International Journal of Urban and Regional Research*, 38(6), 2256-2273. <https://doi.org/10.1111/1468-2427.12070>
- Cerny, P. G. (1988). The Process Of Personal Leadership: The Case Of De Gaulle. *International Political Science Review*, 9, 131-142. <https://doi.org/10.1177/019251218800900205>
- Cihan, E. F. (2011). *Türkiye’de Metropolitan Siyasal Liderlik* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Ciulla, J.B. (2004). *Ethics, the Heart of Leadership*. Praeger.
- Coşkunlar, E. (2011). *Belediyelerde Yöneticilerin Hizmetkar Liderlik Rollerine İlişkin Personel Görüşleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Çelik, C. (2024). *Yerel Yönetimlerde Liderlik Tarzlarının Örgütsel Muhalefete Etkisi: Avcılar Belediyesi Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

- Çetin, S., Giderler, C. & Efeoğlu, E. (2012). Dönüşümcü Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışına Etkisi: Türkiye’de Yerel Yönetimlere Dair Uygulamalı Bir Araştırma. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(24). 31-52.
- Çinel, M. O. & Karaman, G. (2021). Belediye Çalışanlarının Hizmetkâr Liderlik ve Toplam Kalite Yönetimi Algıları; Giresun Belediyesi Örneği. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(22), 1262-1278.
- Çinkılıç, Y. (2016). *İşyerinde Adaletin Duygusal Emek Üzerine Etkisinin Ölçülmesinde, Lider Desteğinin Aracılık Rolü: İzmir İlindeki Yerel Yönetim Çalışanları Üzerinde Bir Uygulama* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- David, J. & Thilagaraj, A. (2022). Transformational Leadership Theory -A Critical Analysis with reference to Banking Sector. *Webology*, 19(2), 152-159.
- Delibalta, A. F. (2024). *Liderliğin Devam Ettirilmesinde Holistik Bellek Siyasetinin Rolü: Yerel Yönetimler Örneği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, E. T. (2016). Gelişmekte Olan Bir Demokrasinin Penceresinden Hizmetkâr Liderlik Seçmen Bağlılığı İlişkisinin Sınanması: Türkiye Trb-1 Bölgesi Yerel Yönetimler Örneği. *Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 1-38.
- Demirel, E. T., Yatkın, A., Düşükcan, M., Derin, N., Çakınberk, A., & Güven, M. (2012). Yerel Siyasetin Liderleri Olan Belediye Başkanlarına Yönelik Hizmetkâr Liderlik Ölçeği Uyarlama Çalışması. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 3(2), 67-83.
- Demirel, E. T., Yatkın, A., Düşükcan, M., Derin, N., Çakınberk, A., & Güven, M. (2013). Seçilmişler Hükümdara Dönüşüyor mu?: Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 4(2), 1-17.
- Demirler, S. (2024). Çağın Yükselen Liderliği: Hizmetkâr Liderlik Literatürünün Bibliyometrik Analizi. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 9(25), 612-630. <https://doi.org/10.25204/iktisad.1519745>
- Demirtaş, E. (2023). *Liderlik Nitelikleri Bakımından Kadın Kamu Yöneticileri: Bursa İlindeki Yerel Yönetim Birimlerinde Nitel Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bursa.
- Denhardt, R.B., & Denhardt, J.V. (2015). *The New Public Service: Serving, Not Steering*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315709765>
- Doğan, T. G., Doğan, S., & Aykan, E. (2021). Liderlik Tarzlarının Bibliyometrik Analizi. *Erciyes Akademi*, 35(1), 161-189.
- Doğanay, A. & Şen, E. (2016). Liderlik Tarzlarının Çalışanların Bağlılık Seviyesi ve Performansına Etkisi: Başakşehir Belediyesinde Bir Uygulama. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 324-348. <https://doi.org/10.17828/yalovasosbil.289026>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). *How To Conduct A Bibliometric Analysis: An Overview And Guidelines*. *Journal Of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>

- Dos Santos, E.A., Sallaberry, J.D., & Mendes A.C.A. (2022). The İnfluence Of Telework And Management Controls On The Congruence Of Civil Servant Objectives. *Revista de Gestão*, 29(3): 287-299. <https://doi.org/10.1108/REGE-07-2021-0137>
- Dougall, D., Lewis, M. & Ross, S. (2018). *Transformational Change in Health and Care: Reports From The Field*. London: The King's Fund.
- Downton, J. V. (1973). *Rebel leadership: Commitment And Charisma İn The Revolutionary Process*. Free Press.
- Erdemir, A. C. (2022). *Kamu Örgütlerinde Liderlik ve Güç Mesafesi İlişkisi: Pamukkale Belediyesi Üzerine Bir İnceleme* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Eren, V., Kılıç, S. & Özel, M. (2010). Seçmenlerin Kent Belediye Başkanlarında Aradığı Nitelikler: Niğde Belediyesi Örneği. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 34, 1-22.
- Erul, E. E. (2024). *Yerel Yönetimlerdeki Liderlerin Liderlik Tarzları ile Kişilik ve Beğenilme Özelliklerinin Siyasal Pazarlama Uygulamalarına Etkileri* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Erul, E. E. & Zerenler, M. (2024). Liderlik Tarzlarının Siyasal Pazarlama Uygulamalarına Etkileri. *Akşehir Sosyal Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 17, 126-141.
- EY. (2021). Will Governments Return To The Past Or Nurture A Digital Future? *Ernst & Young Global*. https://www.ey.com/en_it/insights/government-public-sector/will-governments-return-to-the-past-or-nurture-a-digital-future
- Foreman, S. D., & Godwin, M. L. (2014). *Local Politics And Mayoral Elections İn 21st Century America: The Keys To City Hall*. Routledge.
- Gardner, W. L., Avolio, B. J., Luthans, F., May, D. R., & Walumbwa, F. (2005). Can You See The Real Me? A Self-Based Model Of Authentic Leaders And Follower Development. *The Leadership Quarterly*, 16 (3), 343-372. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2005.03.003>
- Gardner, W. L., Coglisier, C. C., Davis, K. M., & Dickens, M. P. (2011). Authentic Leadership: A Review Of The Literature And Research Agenda. *The Leadership Quarterly*, 22(6), 1120-1145. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2011.09.007>
- Genç, N. F. & Alayoğlu, N. (2016). Yöneticilerin Liderlik Tarzları İle Astlarına Güvenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: İstanbul Belediyeleri Üzerinde Bir Araştırma. *İşletme & Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 34-44. DOI:10.20525/ijrbs.v5i2.423
- Genç, N. F. (2016). *Belediyelerdeki Orta Kademe Yöneticilerin Liderlik Tarzlarının Çalışanlara Güven ile İlişkisi ve Bir Araştırma: İstanbul Belediyeleri Örneği Geliştirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gergen, D. (1999). *The Defining Moment - Leadership and the New Millennium*. www.govtech.net/magazine/local.us/novemebr99/cover2.phtml, November.

- Görgün, A. (2023). *Hizmetkar Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerine Etkisinde Lidere Güvenin Aracı Rolü: Çukurova Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri Üzerine Bir Uygulama* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Graham, J. W. (1991). Servant-Leadership In Organizations: Inspirational And Moral. *Leadership Quarterly*, 2, 105-119. [https://doi.org/10.1016/1048-9843\(91\)90025-W](https://doi.org/10.1016/1048-9843(91)90025-W)
- Gül, M. A. (2015). *Yerel Yönetimlere Yönelik Liderlik Modelinin Geliştirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hartley, J. & Manzie, S. (2020). It's Every Breath We Take Here: Political Astuteness And Ethics In Civil Service Leadership Development. *Public Money and Management*, 40(8): 569-578. <https://doi.org/10.1080/09540962.2020.1777704>
- Heberlig, E. S., Leland, S. & Swindell, D. (2017). *American Cities and the Politics of Party Conventions*. New York: State University of New York Press.
- Hotamışlı, M., & Efe, D. (2015). Duygusal Zekâ ve Liderlik İlişkisi Bağlamındaki Çalışmaların Bibliyometrik Analiz ile İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(1), 101-121.
- Huxham, C. (2003), Theorizing collaboration practice. *Public Management Review*, 5(3), 401-423. <https://doi.org/10.1080/1471903032000146964>
- İnce, M. (2018). *Türkiye'de Yerel Yönetimlerde Dönüştürücü Liderlik Algısı Üzerine Bir Uygulama: Kars Belediyesi Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ardahan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ardahan.
- İraz, R. & Ata. N. (2020). Otantik Liderliğin Belediye Çalışanlarının Performansına Etkisinde Pozitif Psikolojik Sermayenin Rolü. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(27), 288-318.
- John, P., & Cole, A. (1999). Political Leadership in the New Urban Governance: Britain and France Compared. *Local Government Studies*, 25, 98-115.
- Kan, M. E. (2017). *Yerel Yönetimlerde Liderlik ve Örgüt İkliminin Bireysel Yenilikçi Davranış ve Tenilik İstekliliği ile İlişkisi: Tra1 Bölgesi Yerel Yönetimlerinde Bir Uygulama* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Karaburç, A. E. (2022). *Belediyelerde Yöneticilerin Etik Liderlik Davranışlarının Çalışanların Birey-Örgüt Uyumuna Üzerindeki Etkileri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Karaca, G. (2019). *Belediye Başkanlarının Liderlik Özellikleri ve Çalışanların Motivasyonu Üzerine Etkileri (Bodrum ve Milas Belediyeleri Örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Karayel, M. (2016). *Örgütsel Destek, Lider Desteği Ve Sosyal Desteğin İş Performansına Etkisinde Lider-Üye Etkileşiminin Aracılık Rolü: Yerel Yönetimler Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Kingdon, J. (2003). *Agendas, Alternatives, And Public Policies*. Londra: Longman Press.
- Kiser, L., & Ostrom, E. (2000) The Three Worlds Of Action: A Metatheoretical Synthesis Of Institutional Approaches. M. McGinnis (Eds,) *Polycentric Games and Institutions*. (ss. 56-88) . Michigan: Michigan University Press.
- Köse, H. D. (2021). Yeni Kamu İşletmeciliği ve Güçlü Belediye Başkanı: Adana, Eskişehir ve Şanlıurfa Örnekleri. *Kent Araştırmaları Dergisi*, 12(32), 650-675. <https://doi.org/10.31198/idealkent.795207>
- Köseoğlu, D. (2019). *Liderlik Tiplerinin İnsan Kaynakları Yönetimini Algulamaya Etkisi: Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynakları Yöneticileri Üzerinde Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Kurtçuoğlu, M. (2023). *Otantik Liderlik Davranışlarının Örgütsel Özdeşleşme ve Örgütsel Destek Üzerindeki Etkisi: Büyükşehir Belediye Örneği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bandırma On Yedi Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Labrague, L.J., Al Sabei, S. D., Al Rawajfah, O. M., & Abualrub, R. F. (2021). Authentic Leadership And Nurses' Motivation To Engage In Leadership Roles: The Mediating Effects Of Nurse Work Environment And Leadership Self-Efficacy. *Journal of Nursing Management*, 29(12), 1-9. <https://doi.org/10.1111/jonm.13448>
- Lichtenstein, B. (2011). From ethical consideration to practical application in policy and practice. *Journal of Business Ethics*, 103(2), 221-227.
- Liden, R. C., Wayne, S. J., Zhao, H., & Henderson, D. (2008). Servant Leadership: Development Of A Multidimensional Measure And Multi-Level Assessment. *The Leadership Quarterly*, 19(2), 161-177. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2008.01.006>
- Luthans, F., & Avolio, B. (2003). Authentic Leadership Development. In K. Cameron, J. Dutton, & R. Quinn (Eds.), *Positive organizational scholarship* (ss. 241-258). San Francisco, CA: Berrett-Koehler.
- Luthans, F., Avolio, B. J., Avey, J. B., & Norman, S.M. (2007). Positive Psychological Capital: Measurement And Relationship With Performance And Satisfaction. *Personnel Psychology*, 60(3), 541-572. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.2007.00083.x>
- Maak, T., & Pless, N. M. (2006). Responsible Leadership In A Stakeholder Society – A Relational Perspective. *Journal of Business Ethics*, 66(1), 99-115. DOI:10.1007/s10551-006-9047-z
- Majone, G. (2008). *From the Positive to the Regulatory State: Causes and Consequences of Changes in the Mode of Governance*. Camridge: Cambridge University Press.
- Morin, G. & Talbot, D. (2023) Ethical Leadership In A Complex Environment: A Case Study On Nunavik Health Organization. *Business Ethics the Environment & Responsibility*, 32(2), 582-598.
- Mouritzen, P. E. ve Svara, J. H. (2002). *Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments*. Pittsburgh: PA, University of Pittsburgh Press.

- Nalcı, M. M., & Arıbaş, N. N. (2023). Yerel Yönetim ve Pazarlama Konularının Birlikte Çalışıldığı Yayınların Bibliyometrik Analizi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 14(1), 323-345. <https://doi.org/10.54688/ayd.1241136>
- Nanus, B. (1992). *Visionary Leadership: Creating a Compelling Sense of Direction for Your Organization*. Jossey-Bass.
- Ng, K. Y., Koh, C. S., & Goh, H. C. (2008). The Heart Of The Servant Leader. Leader's Motivation-To-Serve And Its Impact On LMX And Subordinates' Extra-Role Behavior. In G. B. Graen & J. A. Graen (Eds.), *Knowledge-driven corporation- complex creative destruction* (ss. 125-144). Charlotte, NC: Information Age.
- OECD. (2020). The COVID-19 Crisis And The Transformation Of Public Administration. *Organisation for Economic Co-operation and Development*. <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/the-covid-19-crisis-and-the-transformation-of-public-administration>
- Orr, K. (2004). If Mayors Are The Answer, Then What Was The Question? *Local Government Studies*, 30(3), 331-344. <https://doi.org/10.1080/0300393042000310426>
- Osborne, S. P. (2006). The New Public Governance? *Public Management Review*, 8(3), 377-387. <https://doi.org/10.1080/14719030600853022>
- Osman Kürşat Acar, O. K., Okyay, V. Al. & Koç, M. (2017). Isparta'daki Belediye Başkanlarının Dönüşümcü Liderlik Vasıfları Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(13), 222-238.
- Önal, E. (2016). *Belediyelerde Yöneticilerin Liderlik Tarzlarına İlişkin Çalışan Düşüncelerinde Çalışanların Demografik Özelliklerinin Farklılaştırıcı Etkileri: İstanbul Belediyeleri Üzerine Bir Uygulama* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Romme, A.G.L., van de Loo, H. & Dankbaar, B. (2022). How to control civil servants: Designing and testing a solution informed by game theory. *Administrative Sciences*, 12(2): 53. <https://doi.org/10.3390/admsci12020053>
- Rüzgâr, N., Odabaşoğlu, A. N. & Özkan, B. (2019). Belediye Başkanlarının Hizmet Yönelimli Liderlik Tarzları ile Şehir Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki. *IBAD Sosyal Bilimler*, 5, 598-614. <https://doi.org/10.21733/ibad.648394>
- Saç, Ö. (2019). *Liderlik Tarzları ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki ve Bu İlişkiye Örgüt Kültürünün Aracılık Etkisi: Bir Kamu İktisadi Teşekkülü ve Bağlı İşletmelerinde Uygulama* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Sendjaya, S., & Sarros, J. C. (2002). Servant Leadership: Its Ori- Gin, Development, And Application İn Organizations. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 9 (2), 57-64. <https://doi.org/10.1177/107179190200900205>

- Senger, N. (2021). *Yöneticilerin Dönüştürücü Liderlik Davranışlarının Örgütsel Sessizlik ve Örgütsel Adalet ile İlişkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Snyder, C. R., & Lopez, S. J. (2007). *Positive Psychology: The Scientific And Practical Explorations Of Human Strengths*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Steinmann, B., Klug, H. J. P., & Maier, G. W. (2018). The Path Is the Goal: How Transformational Leaders Enhance Followers Job Attitudes and Proactive Behavior. *Frontiers in Psychology*, 9, 23-38. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.02338>
- Stone, G. A. & Paterson, K. (2005). *Servant Leadership Research Roundtable*. Virginia: School of Leadership Studies Regent University.
- Tahar, A. & Abdilla, M. A. (2021). The Influence of Leadership Style on Managerial Performance of Village Governments with Motivation as Mediation. *Journal of Economics and Business*, 4(1), 157-169. <https://doi.org/10.31014/aior.1992.04.01.328>
- Taşlıyan, M., Çiçeklioğlu, H. & Bıyıkbeyi, T. (2017). Paternalist Liderlik ve Örgütsel İletişim Arasındaki İlişki: Doğu Akdeniz Bölgesinde Bir Belediye Örneği. *ASSAM*, 4(8), 70-87.
- Tetik, S. (2014). Yerel Yönetimler Açısından Dönüştürücü Liderlik: Belediye Çalışanlarına Yönelik Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 21(1), 267-280. <https://doi.org/10.18657/yecbu.93531>
- Topaloğlu, C. (2016). *Hizmetkar Liderliğin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkisinde İş Tatmininin Aracı Rolü: Belediyeler Üzerinde Bir Uygulama* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Topaloğlu, C. & Yalçıntaş, M. (2017). Yerel Yönetimlerde Hizmetkar Liderlik Davranışları ile Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ve İş Tatmini Arasındaki İlişki. *Küresel İş Araştırmaları Kongresi Dergisi*. 3.
- Topbaş, M. E. (2022). *Yerel Yönetimlerde Lider-Üye Etkileşiminin İş Performansı ve Örgütsel Bağlılığa Etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir, Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Toprak, Z. (2011). Yerel Yönetimlerde Başkanın Politik Lider Rolü. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 69(1-2). 299-315.
- Turan, A. & Songur, L. (2016). Belediye Çalışanları Bakış Açısıyla Paternalist Liderlik: Şereflikoçhisar Belediye Çalışanları Üzerine Bir Uygulama. *ÇKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 63*96.
- Turhan, Y. (2022). *Yerel Yönetim Örgütlerinde Faaliyet Gösteren Yöneticilerin Liderlik Özellikleri: Bursa Büyükşehir Belediyesi Kapsamında Nitel Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bursa.
- UNDP. (2022). Digital Transformation Of Public Services İn The Post-COVID Era. *United Nations Development Programme*. <https://www.undp.org/publications/digital-transformation-public-services-post-covid-era>

- Van Dierendonck, D. (2011). Servant Leadership: A Review And Synthesis. *Journal of Management*, 37 (4), 1228-1261. <https://doi.org/10.1177/0149206310380>
- Vigoda-Gadot, E. (2007). Leadership Style, Organizational Politics, And Employees' Performance: An Empirical Examination Of Two Competing Models. *Personnel Review*, 36(5), 661-683. <https://doi.org/10.1108/00483480710773981>
- Walumbwa, F. O., Avolio, B. J., Gardner, W. L., Wernsing, T. S., & Peterson, S. J. (2008). Authentic Leadership: Development And Validation Of A Theory-Based Measure. *Journal of Management* 34(1), 89-126. <https://doi.org/10.1177/0149206307308913>
- Warm, D. (2011). Local Government Collaboration for a New Decade: Risk, Trust, and Effectiveness. *State and Local Government Review*, 43(1), 60-65. <https://doi.org/10.1177/0160323X11400436>
- Wikstrom, N. (1979). The Mayor As A Policy Leader In The Council-Manager Form Of Government: A View From The Field. *Public Administration Review*, 39, 270-76. <https://doi.org/10.2307/975952>
- Winton, B. G., Whittington, J. L. & Meskelis, S. (2022). Authentic Leadership: Making Meaning And Building Engagement. *European Business Review*, 34(5), 689-705. <https://doi.org/10.1108/EBR-01-2022-0020>
- Yılmaz, O. K. (2019). Belediye Üst Kademe Yöneticilerinin Liderlik ve Mesleki Bilgi Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Araştırma ve Eğitim Programı Önerisi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(3), 729-752. <https://doi.org/10.17153/oguibf.499715>
- Yörük, D. & Dünder, S. (2011). Türkiye'deki Yerel Yöneticilerin Benimsedikleri Liderlik Tarzlarına Göre Boyun Eğici Davranışlarının İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 25(1), 93-106.
- Yörük, D., Dünder, S. & Topçu, B. (2011). Türkiye'deki Belediye Başkanlarının Liderlik Tarzı ve Liderlik Tarzını Etkileyen Faktörler. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 11(1), 103-109.
- Yuyao, L., Zhi, G & Baomin, G. (2024). Cultivating Ethical Leadership Through Legal Thinking: Strategies to Enhance Local Autonomy. *Lex localis* , 22(1), 109-124. [https://doi.org/10.52152/22.1.109-124\(2024\)](https://doi.org/10.52152/22.1.109-124(2024))
- Yücel, R., Yücel, Ş. & Kılınç, E. (2024). Duygusal Zekâ ve Hizmetkâr Liderlik Farkındalık Araştırması: Yahşihan Belediyesi Örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(153), 16-33. <https://doi.org/10.29228/ASOS.7626>